

ਐਤਵਾਰ, 20 ਅਕਤੂਬਰ, 2024

4 ਕੱਤਕ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 556
ਬਿਕਰਮੀ 2081

ਜਿਲਦ/VOL. : 73

ਅੰਕ/NO. : 140

ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 20 OCTOBER, 2024

ਜਲੰਧਰ

‘ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ’ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ)	0181-5097305
ਗੋਪੀਗੁਰੂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

E-mail : nawan zamana@gmail.com

www.nawan zamana.in ਸਫ਼ੇ : 8+6=14

ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾਉਣ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਦਿਨ 'ਚ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਮਕੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਦੇ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇੰਡੀਗੋ, ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ, ਅਕਾਸ਼ਾ, ਵਿਸਤਾਰਾ, ਸਪਾਈਸ ਜੈੱਟ, ਸਟਾਰ ਏਅਰ ਤੇ ਅਲਾਇਸ ਏਅਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ 70 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਭੂਟੀਆਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬੱਸ ਖੱਡ 'ਚ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਸਨਿੰਚਰਵਾਰ 45 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਬੱਸ ਖੱਡ 'ਚ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਡਰਾਈਵਰ ਤੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਮੋਰਨੀ ਦੇ ਟਿਕਰ ਤਾਲ ਨੇੜੇ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ।

ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਅੱਗੇ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ : ਬਾਜਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ 15 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 13 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚਾਰ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਮਾਗਮ 13 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਖਤਮ

ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖਰੀਦ ਤੇ ਲਿਫਟਿੰਗ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਫਿਰ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨਗੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਰੋਸੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ, ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਤੇ ਰਾਈਸ ਮਿਲਰਾਂ ਨੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸ਼ੁਸ਼ਤ ਖਰੀਦ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਬੁੱਕਰਵਾਰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਘੰਟੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ—ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 2 ਦਿਨ ਮੰਗੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 4 ਦਿਨ ਦੇ ਰੋਹੇ ਹਾਂ, ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ 4 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਧਰਨਾ ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ 18.05 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਆਮਦ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸੂਬੇ ਭਰ 'ਚ 2651 ਮੰਡੀਆਂ

ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਹਿ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨੌਟਾ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਬੇਤੁਕਾ : ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 888 ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ 129 ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲੀਗ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚਲਦੀ ਚੱਟ ਪੁਕਰਿਆ ਵਿੱਚ ਚੋਲੰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ ਤਾਂ ਨੌਟਾ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁੱਕ ਨਹੀਂ।

ਜਸਟਿਸ ਸੁਰੇਸ਼ਵਰ ਨਾਕੁਰ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸੁਦੀਪਤੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਚੋਟ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਿਉਨਲ ਅੱਗੇ ਚੋਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ਕਲ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਨ ਪੀ ਪੇਨੁਸਵਾਮੀ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਚੋਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਟ ਪੁਕਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਧਿਰਾਂ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਬੇਨਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਿਉਨਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਟ ਪੁਕਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹਾ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਿਉਨਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੌਟਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ 1994 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੇਤੂ ਐਲਾਨਣ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਨੌਟਾ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਬੇਤੁਕਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ।

ਵਿਕਾਸ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਫੜਿਆ ਸੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਗੁਰਪ੍ਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਜਿਸ ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਯਾਦਵ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਰੋਹਿਣੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਗੈਰਮਸ਼ਟ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਮੰਗਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 18 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰੈਲ 'ਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਯਾਦਵ ਕਿੱਥੇ ਹੈ।

ਰਹਾਤਕਰ ਕੌਮੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਜਯਾ ਕਿਸ਼ੋਰ ਰਹਾਤਕਰ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਰਹਾਤਕਰ ਦੇ 65 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਣ (ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ) ਤੱਕ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਹਾਤਕਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾ. ਅਰਚਨਾ ਮਜੂਮਦਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ 'ਚ ਦੋ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ : ਨਾਰਾਇਣਪੁਰ : ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਕਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾਰਾਇਣਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਨਕਸਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਬਾਰੂਈ ਸੁਰੰਗ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੰਡੋ-ਤਿੱਬਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੁਲਸ ਦੇ ਦੋ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ, ਜਦਕਿ ਪੁਲਸ ਦੇ ਦੋ ਜਵਾਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਡਲੀਅਰ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਇਕ ਜੰਗਲ 'ਚ ਇਹ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਆਈ ਟੀ ਥੀ ਪੀ ਦੀ 53ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੇ ਦੋ ਜਵਾਨ ਅਮਰ ਪਨਵਾਰ (36) ਅਤੇ ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ (36) ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ 4-2 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ

ਜੋਹਰ (ਮਲੇਸ਼ੀਆ) : ਭਾਰਤੀ ਜੂਨੀਅਰ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਇੱਥੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ 4-2 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਸੁਲਤਾਨ ਜੋਹਰ ਕੰਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਆਮਿਰ ਅਲੀ (12ਵੇਂ ਮਿੰਟ), ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ (36ਵੇਂ), ਆਨੰਦ ਸੋਰਠ ਰੁਸਵਾਰਾ (44ਵੇਂ) ਅਤੇ ਅੰਕਿਤ ਪਾਲ (47ਵੇਂ) ਨੇ, ਜਦਕਿ ਜਾਪਾਨ ਲਈ ਤਸੁਬਾਸਾ ਤਨਾਕਾ (26ਵੇਂ) ਅਤੇ ਰਾਕੁਸ਼ੀ ਯਾਮਾਨਾਕਾ (57ਵੇਂ) ਨੇ ਗੋਲ ਕੀਤੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗੋਲਕੀਪਰ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਟੀਮ ਦੇ ਕੋਚ ਪੀ ਆਰ ਸ਼੍ਰੀਨੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਸੁਖਦੁਖ ਨਸ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਖੇਡ ਦਿਖਾਈ 'ਚ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੋਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕੋਲ ਡਰੋਨ ਹਮਲਾ

ਯੇਰੂਸ਼ਲਮ : ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਤੇਲ ਅਵੀਵ ਦੇ ਉੱਤਰ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਕਸਬਾ ਸੈਸਰੀਆ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਡਰੋਨ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਘਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਡਰੋਨ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਖੋਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਿੰਨ ਡਰੋਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨੂੰ ਕੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਡਰੋਨ ਸੈਸਰੀਆ 'ਚ ਇੱਕ ਘਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਰੋਨ ਦੇ ਘਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਖ਼ਰਦਸਤ ਹੋਇਆ। ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਦੀਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਨਿਰਮਲ ਕੁਮਾਰ ਗਿੱਲ 98147-04346	ਰਾਜੀਵ ਗਿੱਲ 92179-00426	ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 98880-13675
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਰਗੀ 99158-16713	ਰਮਨ ਚੰਦਾ 98722-26721	ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 97798-39323
ਅਜਿਤ ਸਿੰਘ 99140-20819	ਸੰਦੀਪ ਅਰੋੜਾ 98145-56990	ਅਨੰਦ ਸਿੰਘ 94636-82748
ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 98550-29206	ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ 88726-19500	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ 94636-82748

81 ਚੋਂ 70 ਸੀਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਝਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਲੜਨਗੇ

ਬਾਕੀ 11 ਸੀਟਾਂ ਰਾਜਦ ਤੇ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਛੱਡੀਆਂ

ਰਾਜੀ : ਝਰਖੰਡ ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਈ 13 ਨਵੰਬਰ ਤੇ 20 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਦੋ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਲੜਨਗੀਆਂ। ਝਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਮੇਂਟ ਸ਼ੇਰੋਨ ਨੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 81 ਵਿੱਚੋਂ 70 ਸੀਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਝਰਖੰਡ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ 10, ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) 2 ਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਇੱਕ ਸੀਟ ਲੜਨਗੀ।

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ 12 ਸੀਟਾਂ ਮੰਗੀਆਂ

ਪੁਲੇ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) : ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਅਗਾੜੀ (ਐੱਮ ਵੀ ਏ) ਤੋਂ 12 ਸੀਟਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪੁਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਝ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਮਨਾ ਮੈਲੀ ਹੋ ਗਈ...

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਇੱਥੋਂ ਲੰਘਦੀ ਜਮਨਾ ਨਦੀ ਜਹਿਰੀਲੀ ਝੰਗ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ 'ਚ ਛਟ ਵਰਗਾ ਵੱਡਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਵਾਚਲ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਜਮਨਾ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਹਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਰ 'ਚ ਕਾਲੀਦੀ ਕੁੰਜ ਵਿਖੇ ਜਮਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਲੰਘਾਉਂਦੇ ਮਲਾਹ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਬਾਰੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ : ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਉਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਸੂਬੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ 'ਚ ਹੋਈ ਕੌਂਸਲਿਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦਾ ਮੂਲ ਦਰਜਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ

‘ਮੇਲਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ’ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਰੋਮੋ ਤੇ 6 ਹੋਰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪੋਧਾਧੜੀ ਦਾ ਕੇਸ

ਠਾਣੇ : ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਰੋਮੋ ਡਿਸੂਜਾ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਨਾਚ ਮੰਡਲੀ ਨਾਲ 11.96 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੋਧਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 26 ਸਾਲਾ ਡਾਂਸਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੀਰਾ ਰੋਡ ਪੁਲਸ ਥਾਣੇ 'ਚ ਰੋਮੋ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਲਿਜ਼ੇਲ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਫ ਆਈ ਆਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ 2018 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 2024 ਵਿਚਾਲੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੋਧਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਚ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਇਕ ਟੀ ਵੀ ਸ਼ੋਅ 'ਚ ਪੋਧਾਧੜੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐੱਫ ਆਈ ਆਰ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 11.96 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰਾਸ਼ੀ ਹੱਥੋਂ ਲਈ।

ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਹਿੰਸਾ ਮੁੜ ਭੜਕੀ

ਇੰਦਰ : ਮਨੀਪੁਰ 'ਚ ਲੜਾਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਰੀਬਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ 'ਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸਨਿੰਚਰਵਾਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕ ਗਈ। ਲੜਾਕਿਆਂ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਬੋਰੋਬੋਕਾ ਪੁਲਸ ਥਾਣੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਬਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਓਂ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਈ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੜ ਤੋਂ ਹਿੰਸਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਬੁਲਾਰਗ ਲੋਕਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਰੀਬਮ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਬੋਰੋਬੋਕਾ ਸਿੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਜਾਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਮੋਤੋਈ ਅਤੇ ਕੁੱਕੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਇੰਦਰ ਏਸਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀਬੰਦ ਕਾਰਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟਿਟ ਪਾਰਟੀ (ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਰ ਗਰੁੱਪ) ਦੇ ਮੁਖੀ ਇਲਾਏ ਸਿੰਘ (31) ਅਤੇ ਖੰਦਰਾਕਾਮ ਰਾਜੇਨ ਸਿੰਘ (25) ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਪੁਰੋਹਿੱਤ ਖੋਗਨਾਗੱਥੰਗ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਾਬਾ ਸਿੰਦੀਕੀ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਫੋਨ 'ਚੋਂ ਬੇਟੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਮਿਲੀ

ਮੁੰਬਈ : ਐੱਨ ਸੀ ਪੀ ਨੇਤਾ ਬਾਬਾ ਸਿੰਦੀਕੀ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਨਿੰਚਰਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੀਸ਼ਾਨ ਸਿੰਦੀਕੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦਲ ਨੇ ਸਨੈਪਚੈਟ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ 'ਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਨੈਪਚੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ। ਮੁੰਬਈ ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਮ ਕਨੌਜੀਆ ਨੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐੱਨ ਸੀ ਪੀ ਨੇਤਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸੁਪਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗੋੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੁਭਮ ਲੋਨਕਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਸਿੰਦੀਕੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸੁਪਾਰੀ ਰਾਮ ਕਨੌਜੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਨੌਜੀਆ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਕਨੌਜੀਆ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਭਮ ਲੋਨਕਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਿੰਦੀਕੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਿਤਿਨ ਸਪਰੇ ਨੂੰ ਇਕਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਨੌਜੀਆ ਸਿੰਦੀਕੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਜ਼ਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਭਮ ਲੋਨਕਰ ਨੇ ਯੂ ਪੀ ਤੋਂ ਸੁਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਕਨੌਜੀਆ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਭਮ ਲੋਨਕਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯੂ ਪੀ ਦੇ ਲੋਕ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਬਾਬਾ ਸਿੰਦੀਕੀ ਦੇ ਕੱਚੇ ਵੱਕਾਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਰਾਮ ਕਨੌਜੀਆ ਅਤੇ ਨਿਤਿਨ ਸਪਰੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟੇ ਤਾਂ ਸੁਭਮ ਨੇ ਯੂ ਪੀ ਤੋਂ ਪਰਮ ਰਾਮ ਕਸ਼ਯਪ, ਗੁਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਗੋਤਮ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਹਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਿੰਦੀਕੀ ਦੇ ਮਿਤਰ ਸਲਮਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਦੁਬਈ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਐੱਸ ਯੂ ਵੀ ਮੰਗਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੋ ਕਰੋੜ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਖੁਲੋਟ ਪੁਰੁਭ ਗਲਾਸ, ਬੰਬ ਅਲਰਟ ਸੈਂਸਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਣ ਲਈ ਡਾਰਕ ਸ਼ੇਡਸ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਆਈ, ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਸਰਗਰਮ ਫਿਰ ਹੋਈ ਮੀਆਂ।

ਪੂਰਨ ਰਾਜ ਲਈ ਲਿਆ ਫਿਰ ਮੰਗ ਦਰਜਾ, ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਸ ਗਿਆ, ਮੰਗਿਆ ਸੋਈ ਮੀਆਂ।

ਛਾਂਗ-ਛਾਂਗਾਈ ਇਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੀ ਆਪ ਕੀਤੀ, ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਕਰਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੀਆਂ।

ਦਿੱਸਦਾ ਇੰਜ ਕਿ ਲਾਏ ਕਈ ਦਾਗ ਜਿਹੜੇ, ਖੁਦ ਹੀ ਦਾਗ ਉਹ ਜਾਣ ਫਿਰ ਹੋਈ ਮੀਆਂ।

ਆਪੇ ਜ਼ਖਮ ਦੇਣਾ, ਆਪੇ ਮਰਹਮ ਲਾਉਣਾ, ਹੇਜਲ ਬਣਨ ਦਾ ਹੋਵੇ ਪਿਆ ਯਤਨ ਮੀਆਂ।

ਹੱਸਿਆ ਘੱਟ, ਪਰ ਚੀਕਦਾ ਬਹੁਤ ਗਹਿੰਦਾ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਵਤਨ ਮੀਆਂ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਜਾਇਆ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ) - ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਗਰੀਆਂ, ਜੋਕਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਨਗਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਗੁੰਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸ਼ੁਭ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪਾਲਕੀ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਠਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਯਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਜਾਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਹਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮੌਕੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਪਲਾਜ਼ਾ ਵਿਖੇ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਕੱਤਰ ਪੁਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਵਾਲ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਠ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗੇਆਣਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਕਵਾਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਵੈਡਰੋਸ਼ਨ ਆਗੂ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ, ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੰਟ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ, ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਐ ਐਸ ਡੀ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪੁਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਵਾਲ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਬਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡਾ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਗੋਤਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਦੋਸ਼-ਵਿਦੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੇਵਾ, ਪ੍ਰੇਮ-ਭਗਤੀ ਤੇ ਸਦਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

ਮਹਿਤਾ, ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਠ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗੇਆਣਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਕਵਾਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਵੈਡਰੋਸ਼ਨ ਆਗੂ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣ, ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੰਟ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਕਸ਼ੀ ਸਾਹਨੀ, ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਐ ਐਸ ਡੀ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪੁਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਵਾਲ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਬਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡਾ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਗੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਗੋਤਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਦੋਸ਼-ਵਿਦੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੇਵਾ, ਪ੍ਰੇਮ-ਭਗਤੀ ਤੇ ਸਦਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਖੇਤ 'ਚ ਪਹਾਲੀ ਸ਼ੜਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ

ਵਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ, / ਬਟਾਲਾ (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ) - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤ 'ਚ ਪਹਾਲੀ ਸ਼ੜਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਵਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤ 'ਚ ਪਹਾਲੀ ਸ਼ੜਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਵਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤ 'ਚ ਪਹਾਲੀ ਸ਼ੜਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਵਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤ 'ਚ ਪਹਾਲੀ ਸ਼ੜਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਵਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਗਈ।

ਆਰ ਡੀ ਖੋਸਲਾ ਸਕੂਲ 'ਚ ਕਰਵਾ ਚੌਥੇ ਮੌਕੇ ਮਹਿੰਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਬਟਾਲਾ (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ)-ਆਰ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵੀ. ਮਾਡਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੇ ਮਹਿੰਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਿੱਠੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸ਼ਾਇਲਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ

ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) - ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਾਈ ਬੋਲੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਰਫ਼ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਕਰਮਦੇਵ ਸਿੰਘ,

ਪਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖੁਭਾ 'ਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਅਨੇਕਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਰਾਤ ਨੂੰ ਖੁਭਾ ਉੱਤੇ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਪਈ। ਸ਼ੋਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖੱਫ਼ ਭਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਦੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੰਠਗੜ੍ਹ, ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਲੀਪ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਚੋਣ ਦਿਨ ਵਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮੀਆਂ ਦਿੱਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੱਚੇ ਠਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੱਚੇ ਠਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ 1-2 ਵਜੇ ਦੇ

ਘਣੀਏ ਕੇ ਬੇਟ ਤੋਂ ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਪੰਚ ਬਣੇ

ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੋਬਿੰਦ ਸ਼ਰਮਾ)-ਬਲਾਕ ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅਧੀਨ ਪੰਚ ਪ੍ਰਿਠ ਘਣੀਏ ਕੇ ਬੇਟ ਤੋਂ ਸਰਪੰਚੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੀਬੀ ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਹੋਈ। ਪੰਚਕਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲਬਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਭਾ ਗੋਵਾਣਾ ਨੇ ਚੌਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਘਣੀਏ ਕੇ ਬੇਟ ਤੋਂ ਸਰਪੰਚੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੀਬੀ ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਹੋਈ। ਪੰਚਕਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲਬਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਭਾ ਗੋਵਾਣਾ ਨੇ ਚੌਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਘਣੀਏ ਕੇ ਬੇਟ ਤੋਂ ਸਰਪੰਚੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੀਬੀ ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਹੋਈ। ਪੰਚਕਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲਬਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਭਾ ਗੋਵਾਣਾ ਨੇ ਚੌਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਘਣੀਏ ਕੇ ਬੇਟ ਤੋਂ ਸਰਪੰਚੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੀਬੀ ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਹੋਈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੱਥਰੂ ਰੋਗਾਨੀਜਨਕ : ਮੰਡ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ)- ਤਖਤ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿ: ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਵਿਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਵਲਦੇਰਾ ਵਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਤਕਰਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਤੋੜਦਿਆਂ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਥਾਪੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਬੰਕ ਸਿੱਖ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਵਤੀਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਲਾਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਮੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਦੀ ਗਿ: ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਗਲਾਂ ਕੀ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੋਲਦਾਰੀ ਹੋ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਅੱਥਰੂ ਆਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਗਲਾਂ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਸੰਤਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਮਾਸਾ ਜਿੰਨਾ ਸੋਕ ਵੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਜਾਪ ਕੀਤੇ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) - ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਾਈ ਬੋਲੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਰਫ਼ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਕਰਮਦੇਵ ਸਿੰਘ,

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰਿਆਂਵਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਚੌਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਵਰ੍ਹੇ ਸਥਾਨਕ ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਥਿੰਟ ਮੰਤਰੀ ਬਲਦੇਵ ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਰਫ਼ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਕਰਮਦੇਵ ਸਿੰਘ,

ਕਰੀਬ ਪੰਨੇਗ ਬੁਝਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਰਾਤ ਦੇ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਕਈ ਥਾਈਂ ਪੰਨੇਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸਮੇਂਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੀ ਸੀ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਫੋਟ ਦੇਣੀ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਘਾਟਲੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੁਝਾ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖੱਫ਼ ਭਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਦੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੰਠਗੜ੍ਹ, ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਲੀਪ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਚੋਣ ਦਿਨ ਵਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮੀਆਂ ਦਿੱਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੱਚੇ ਠਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੱਚੇ ਠਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ 1-2 ਵਜੇ ਦੇ

ਲੰਗਰ ਨੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅੱਗ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੌਸਲਾ

ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੋਬਿੰਦ ਸ਼ਰਮਾ)-ਬੀਬੀ ਦੇਵ ਰਾਤ ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਮੇਨ ਬਜ਼ਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਪਵਨ ਕਰਿਆਣਾ ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਭੇਦਕਰ ਹਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੋਥਿੰਟ ਮੰਤਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿੰਘ ਲੰਗਰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਚਨ ਢਿੱਲੋਂ, ਨੀਜ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ

ਗਦਲੀ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਲਿਆ ਅਹਿਦ

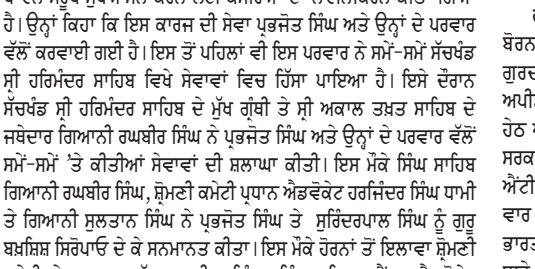
ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮੂਹ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਥ ਵਾਸਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮੈਂਬਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਲੱਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਰਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਸ਼ਰਨਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਵਿਦਿਆ ਸਿੰਘ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸਤੇ ਸਨ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਖਆਸਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਸੇਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ)- ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੁਖਆਸਨ ਵਾਸਤੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸੁਰੱਖਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰ ਪ੍ਰਧੂਥ ਖ਼ਸ਼ਮੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ 'ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ' ਚ ਸੰਗਤ ਨਤਮਸਕਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪਹਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ, (ਗੋਬਿੰਦ ਸ਼ਰਮਾ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ) - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਮਾ ਸ਼ੇਖਰ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਜਿੰਦਰਾ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਇਸਟੀਬਲਿਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਊਂਟਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਊਂਟਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਈ. ਟੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਸਟਰਾਂਗਰਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਵੀ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ), ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਊਂਟਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਈ. ਟੀ. ਐੱਮ. ਦੇ ਸਟਰਾਂਗਰਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਵੀ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ), ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਗੋਹਤ ਪੋਥਰ 'ਚ 'ਡੇਗੂ' ਤੇ ਵਾਰ ਹਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੈਕਟਰ ਬੋਰਨ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੇਠ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਭਾਰਤ ਬੁਸ਼ਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਪੀਡੀਮੋਲੋਜਿਸਟ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਗੋਹਤ ਪੋਥਰ ਵਿਖੇ 'ਡੇਗੂ' ਤੇ ਵਾਰ ਹਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਭਾਰਤ ਬੁਸ਼ਟ ਨੇ ਚੌਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਡੇਗੂ ਖਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 'ਭਾਰਾਈ' ਡੇ ਇਸ਼ ਡਰਾਈ ਮੇਂ ਮਹੱਤਤਾ, ਡੇਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਚੌਥਿਆਂ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਚੌਥਿਆਂ ਡੇਗੂ, ਆਦਿ ਮੱਥਰ ਐਡੀਜ਼ ਦੇ ਕੰਟੈਨਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚਿਨ ਵੇਲੇ ਕੱਟਦਾ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਬੁਧਰ, ਸਿਰ ਦਰਦ, ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਦਰਦ, ਮਜ਼੍ਹੀਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਨੌਕ ਵਿਚੋਂ ਖੂਨ ਵਗਦਾ, ਜੋਜ਼ਾ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇਸਟੀਬਲਿਟੀ ਆਫ ਆਯੁਰਵੈਦ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ : ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਆਯੁਰਵੈਦ ਮੇਲੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਆਯੁਰ ਮੰਤਰਾਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕ ਭਾਰਤੀ ਆਯੁਰਵੈਦ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇਸਟੀਬਲਿਟੀ ਆਫ ਆਯੁਰਵੈਦ ਸਾਇੰਸ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਯੁਰਵੈਦ ਸਾਡੀ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰ ਕਰ ਕੀਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਯੁਰਵੈਦ ਨੂੰ ਉਨਤ ਕਰਨ ਲਈ 17 ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਨੀਚੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲ ਕਰਦੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਐਮ ਡੀ ਗੋਗੋਲਾ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡੋਜ਼ ਲੱਭ ਕੇ ਕਰੀਬ ਪੰਜਾਬੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਯੋਗ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੱਭੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੌਥੀ ਦਿੱਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ

ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾ

ਸੀ ਆਈ ਏ ਰਿਹਾਸਤ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਭੇਦਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੌਤ

ਬਠਿੰਡਾ (ਪਰਵਾਰਕ ਜੀਵ ਸਿੱਖ) ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਇਕ ਵੀ ਰਿਹਾਸਤ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਭੇਦ-ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਿਤਰਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਉੱਪਰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ। ਗਾਲ਼ਾਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ

ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (ਇਨਸੈਂਟ) ਮਿਤਰਕ ਨੌਜਵਾਨ।

ਭੇਦਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੀੜਤਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਲਈ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਿਤਰਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਰਿਹਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਗਏ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਮਲ ਪਲਾਟ ਦੀਆਂ ਝੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ

ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੀੜਤਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਲਈ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਿਤਰਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਰਿਹਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਗਏ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਮਲ ਪਲਾਟ ਦੀਆਂ ਝੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ

ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਉੱਪਰ ਅੱਤਮਤਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮਿਤਰਕ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਆਏ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਨਾ ਨਿਰਵਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਘਮਸਾਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਤਰਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਤਰਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਝੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਭਿੱਚਰ ਸਿੱਖ ਵਾਸੀ ਕੌਰ ਨੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਤਰਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ੰਕਾ ਜਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੋਇਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਜਾਰੀ

ਮੁਕਤ (ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਗਲਾ) ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ-ਉਗਰਾਹ) ਬਲਾਕ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਕ ਦੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਬਰਾਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਟਾਲਾ ਖੁਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੋਇਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਤੀਬਰ ਦਿਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਬਲਾਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 18 ਤਰੀਕ ਵਿੱਚ ਭੋਨੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਵਿਕੇ ਭੋਨੇ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਲਈ ਬੀਜੀ ਗਈ ਪੀ ਆਰ 126 ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੁਸ਼ਾ 44 ਨਾਲ ਘੱਟ ਖਾਣ ਦੀ ਤੋਂ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਿਲੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ, ਬਾਸਮਤੀ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਐੱਮ

ਐੱਸ ਪੀ ਸਿਖਤ ਤੇ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਲੇ ਅੰਸ਼ਤ ਰੇਟ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੱਕੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਪੱਕੇ ਮੋਰਚੇ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਜਦ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੇਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੋਰਚੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਜਨਕ ਸਿੰਘ ਭੁਟਾਲਾ ਕਲਾਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੋਰਚੇ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤਪੁਰਾ, ਕਰਨੈਲ ਗੰਦਾ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲਾ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਹਿਰ ਕਲਾਂ, ਰਾਮਚੰਦਰ ਚੌਠੀਆਂ, ਸੁਖਮ ਚੌਠੀਆਂ, ਸਬਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਲਹਿਰਾ, ਨਿੱਕਾ ਸੰਗਤੀਵਾਲਾ, ਸਿਵਰਾਜ ਗੁਰਨ ਕਲਾਂ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਖਰ ਕਲਾਂ ਆਦਿ ਬਲਾਕ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੋਇਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਜਾਰੀ।

ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿੱਖੇ ਘੋਲ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਚੌਕੀਮਾਨ (ਬਲਬੀਰ ਮਾਨ)-ਦਿੱਲੀ ਮੋਰਚਾ-2 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 200 ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ 'ਸਾਂਝਾ ਫੋਰਮ' ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੋਨੇ ਦੀ ਸੋਨੇ ਵਰਗੀ ਨਵੀਂ ਫਸਲ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਖਰੀਦ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, 72 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਚੁੱਕਵਾਲੀ (ਲਿਫਟਿੰਗ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ 48 ਘੰਟੇ 'ਚ ਵਿੱਕੀ ਫਸਲ ਦੀ ਰਕਮ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ 'ਚ ਹਰ ਹਾਲ-ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ (ਸਾਂਝਾ ਫੋਰਮ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ 24 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਤਿੱਖੇ ਚੋਰੇ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਕਿਸਾਨ-ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੀ ਉਮੇਦਵਾਰੀ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਐੱਸ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਸਮੇਸ਼ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਜਿ): ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸਮਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਲਤਾਂ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁੱਗੂ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁੱਗੂ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਪੁਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੁੱਲਾਪੁਰ ਨੇ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਮੱਤ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰੀ ਹੁਕਮ ਵੱਲੋਂ ਕਣਕ ਦੇ ਭਾਅ 'ਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੀਤੇ 150 ਰੁ. ਦੇ ਵਾਧੇ 'ਚ ਚੋਰੇ ਫੈਸਲਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਲਾਵਾ ਚੌਕੀਮਾਨ ਟੋਲ ਪਲਾਜਾ ਵਿਖੇ ਬੀ ਕੇ ਯੂ. (ਉਗਰਾਹ) ਦੇ ਟੋਲ-ਮੁਕਤ ਘੋਲ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰਤੀ ਹਮਾਇਤ ਜਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਠੀਕ 8:30 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਮਹਾਨ ਗਦਦੀ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਵੱਡਾ ਕਾਕਲਾ ਚੌਕੀਮਾਨ ਟੋਲ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ ਕਾਕਲਾ ਇੱਥੇ ਦਿਨ 10 ਵਜੇ ਜਗਾਉ ਪੱਕਾ ਧਰਨਾ ਲਈ ਚਾਲੇ ਪਾਵੇਗਾ। ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਕਾਕਲਾ 21 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਠੀਕ 8 ਵਜੇ ਸ਼ੁੱਭ ਬਾਰਭਰ ਮੋਰਚਾ ਲਈ ਕੂਚ ਕਰੇਗਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਧਾਰ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਚੱਟ, ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਕਰ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧਾਂ, ਕੁਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੱਟ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ, ਮਕਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਿੱਠੀਆਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੰਜਰਵਾਲ ਉਦੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਰਤਰਾਂ

ਪੀ ਜੀ ਆਈ 'ਚ ਆਉਟਸੋਰਸ ਕਾਰਮੀਆਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ

ਸਮਰਾਲਾ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਦੇ ਅਊਟਸੋਰਸ ਕਾਰਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜਤਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਚੌਕੀਬੰਦੀ ਵਿਖੇ ਕੋਮ-ਕਾਜ ਆਮ ਵਾਂਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਕੋਮ-ਕਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਤੇ ਖੋਜ ਸੇਵਾ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਪਨ ਕੋਲੋਲ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੋਮ-ਕਾਜ ਦੇ ਛੇਤੀ ਮੁੜ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਭਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਰਿਨ ਸਮੇਤ ਕਾਬੂ, 1 ਲੱਖ ਦੀ ਡਰਾਮ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ

ਮਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੋਗਰਾ)-ਪੁਲਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੀਦੀਪ ਗੁਮਰ ਮਿਲ ਕਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਿੱਚੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਬਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗੁਮਰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰ 'ਚ ਸਵਾਰ ਚਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਿਨ, ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਰਾਮ ਮਨੀ ਸਣੇ ਗਿਫਤਾਰ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਸ਼ਰੀਫ ਖਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੰਗਲ ਤੋਂ ਹਮੀਦੀ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪੁਲ ਉਪਰ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਰਨਾ ਕਾਰ 'ਚ ਚਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ 150 ਗਰਾਮ ਹੋਰਿਨ ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਰਾਮ ਮਨੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੋਲੀ ਗੋਲੀ ਡਰਾਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਦੱਬਰ, ਆਕਾਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀਆਨ ਭਾਈ ਗੁਪਾ ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸਲਾਬਪੁਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਛੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਪੁੱਜ)-ਪਿੰਡ ਬਰਾਜ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਮਰ ਸੂਚਨਾ ਪਿੰਡ ਖੇਮ ਵਿਖੇ ਜੋਰੇ ਇਲਾਜ ਸ਼ੇਰ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬਰਾਜ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਦਾ ਚਾਚਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੌਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤੱਕ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭੜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਿੱਖ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸਿੰਘ, ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਮਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਪਿੰਡ ਬਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਬਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਪੁਲਸ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਵੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੀ ਕੇ ਯੂ ਏਕਤਾ-ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ੀਦ ਲਈ 50 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਮੋਰਚੇ ਜਾਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ)-ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ-ਉਗਰਾਹ) ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖ਼ੀਦ ਲਈ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਵੀ 50 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਮੋਰਚੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਮੋਰਚੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹ 'ਤੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੋਰਕੀ ਕਲਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੱਕੜੇ ਅੰਗੂਣੇ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਾਮਲ ਹੋਏ। 25 ਟੋਲ ਪਲਾਜਿਆਂ ਤੇ 25 ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ/ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੋਰਚੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪੁੱਜੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਅੱਜ ਦੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪੂਰੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖ਼ੀਦ ਚਾਲੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਵਿਕੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਵਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਲਈ ਬੀਜੀ ਗਈ ਪੀ

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ-ਉਗਰਾਹ) ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ੀਦ ਲਈ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਵੀ 50 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੱਕੇ ਮੋਰਚੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ।

ਆਰ 126 ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੁਸ਼ਾ 44 ਨਾਲ ਘੱਟ ਖਾਣ ਦੀ ਤੋਂ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਿਲੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਬਾਸਮਤੀ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਲੇ ਅੰਸ਼ਤ ਰੇਟ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਖ਼ੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੱਕੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨੀ 22% ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦਾਰੀ ਏਇਆ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਮੰਡੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਥੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣ, ਪੁਆਏ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸੰਸਾਰ ਵਪਾਰ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖ਼ੀਦ ਚਾਲੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਬਾਰ ਆਇਆ ਜਾਵੇ, ਨਵੇਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਸਰੋਜ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੈਂਦੇ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਚੁਕਾਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਹਾਨੀ ਸਾਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ 200 ਰੁਪਏ ਪਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਫੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢੇ ਗਏ ਪੁਲਸ ਕੇਸ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੇ ਲਾਲ ਐਂਟੀਆਂ ਦੇ ਜਾਬ ਕਰਮ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡੀ ਏ ਪੀ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਆਰਗਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਗ ਸਿੰਘ ਨਗਲਾ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਸੇਵੇਵਾਲਾ ਤੇ ਜਰਨਲ ਮਾਲਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧ ਕੀਤਾ।

ਨਵਾਂ ਰੁਪਾਣਾ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਡੀ ਸੀ ਕੋਲ ਪੁੱਜਾ

ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਨਵਾਂ ਰੁਪਾਣਾ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਡੀ ਸੀ ਕੋਲ ਪੁੱਜਾ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਪੁੱਜ)-ਮੁਕਤਸਰ-ਮਲੋਟ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਨਵਾਂ ਰੁਪਾਣਾ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਸੌ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਰਾਜ ਕੌਰ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਸਰਪੰਚੀ ਇਸਤਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੋ ਗਈ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਦੇਣ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੇਣਾਂ ਵੇਲੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਰਵਿੰਦਰ ਗੁਮਰ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਣਾ ਸਿੰਘ ਕਾਉਂਟਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਨੰਬਰ 9 ਵਿੱਚ 886 ਵੋਟਾਂ ਪੱਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ 476 ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਨੂੰ 335 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। 73

ਵੋਟਾਂ ਹੋਰ ਹੋਈਆਂ ਤੇ 2 ਵੋਟਾਂ ਨਾਨਾ ਨੂੰ ਪਈਆਂ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ 141 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਕਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਰ ਡੀ ਨੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹਿਰਕੀਬ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੌਰ, ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਤੇ ਕਾਉਂਟਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ 416 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਨੂੰ 430 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ 36 ਵੋਟਾਂ ਹੋਰ ਅਤੇ 4 ਵੋਟਾਂ ਨਾਨਾ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ 14 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਕਰਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਪ੍ਰਧਾਨੀਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਤੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਹ ਦੇ ਕੇ ਬਣਾਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜੇਬ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨਵਾਂ ਰੁਪਾਣਾ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਤੇ ਡਰਮਾ ਤਲਬ ਕਰਕੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ।

ਘੁੱਸਾ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮਰੀਜ਼ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ

ਬਠਿੰਡਾ (ਬਖਤਰ ਚਿੱਲੋਂ)

ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਹਸਪਤਾਲ ਘੁੱਸਾ 'ਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਅਮਲੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਘਾਟ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 74 ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਚੋਂ ਲੱਗਭਗ ਪੰਜਾਹ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰਤਾ 14 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਫ 5 ਡਾਕਟਰ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਹੁਣ 'ਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੀ ਇੱਥੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦਿਨ ਗੋਲਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ 7 ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਡਾਕਟਰ ਡਿਊਟੀ ਦਿੱਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਬਿਥੇ ਹੁਣ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ। ਰੋਗੀਲਾਗ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਦੀਆਂ 10 ਦੀਆਂ 10 ਪੋਸਟਾਂ 10 ਪਥਰਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉੱਪਰ ਚੱਕ ਕੇ ਡੰਗ ਟਪਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਚਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ 22 ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 19 ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਭਾਰੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਆਏ ਦਿਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਆਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਜਾਂ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਸ ਪੁਸ਼ਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਚੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਸਦਕਾ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਅੰਦਰ ਡਰ ਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸ ਤੇ ਵਾਰਡ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਹੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਕੋਈ ਮਰੀਜ਼ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਟਾਫ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਘੁੱਸਾ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸਪਰਟਸ ਸਕੂਲ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਵਰਗੇ ਸ

ਈ ਟੀ ਟੀ 5994 ਭਰਤੀ : ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਰੋਕਿਆ

ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦੀ) ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੋਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਗੰਗੀਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਿਛਲੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਈ ਟੀ ਟੀ ਟੈਟ ਪਾਸ 5994 ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਣਗਿਣਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਘੇਰਨ 'ਤੇ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆਏ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਨਾਨਾਸਾਹੀ ਫੁਰਮਾਨ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਦੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਆਦਰਸ਼ ਅੰਬਰ ਅਤੇ ਅਨਮਲ ਬੇਲੂਆਣਾ ਲਈ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਉਪਰ ਬੰਨ੍ਹਣ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਰਕੇ ਟੈਂਕੀ ਵਾਲੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨੇ ਭੁੱਖਣ ਭਾਣੇ ਉਪਰ ਹੀ ਮਨਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ

ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੰਗਾ ਖੁਡਾਲ, ਪਰਮਪਾਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ, ਬੰਟੀ ਕੰਬੋਜ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਬਰੇਟਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਦਾ, ਹਰੀਸ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਬੋਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਭੁੱਖਣਾਣਾਣੇ ਹੀ ਟੈਂਕੀ ਉੱਪਰ ਡਰੋਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਟੈਂਕੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠੇ ਸਾਬੀ ਚੋਣੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਹੁਣ ਬਿਨਾ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਰੋਟੀ ਉਤਰਨਗੇ।

ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੋਸ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਰਤੀ ਜਲਦ ਹੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਟੈਂਕੀ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਡਿੱਗ ਨਾ ਜਾਣ ਇਸ ਲਈ ਨੈਟ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਹਰ ਵਾਰ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਆ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਖਾਣਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੰਗਾ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਅਫੀਮ ਸਮੇਤ ਦੋ ਕਾਬੂ

ਬੰਗਾ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ) ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਆਈ ਪੀ ਐੱਸ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪੀ ਪੀ ਐੱਸ ਸਬ ਡਬੀਜਨ ਬੰਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖਾਣਾ ਸਿਟੀ ਬੰਗਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਪੁਨੀਆ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਪੁਲੀ ਸੁਆ ਗੋਲਸ ਵਿੱਚ ਲਫ਼ੜੇ ਸੁੱਟੇ। ਦੋਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੁਲਟ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਪਦ ਦੇ ਮਨੋ ਨੌਜਵਾਨ ਸਵਾਰ ਆਉਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਹ ਡੂਸ ਵਿੱਚ ਲਫ਼ੜੇ ਸੁੱਟੇ। ਦੋਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੁਲਟ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਮੇਤ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਮਨੀ ਕੌਰ ਸੁਖਮਨੀ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਬਾਦ ਖਾਣਾ ਸਦਰ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜਸਰੋਤਨ ਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਗੰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਖਾਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੱਸਿਆ। ਬੁਲਟ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾ ਨੰਬਰ ਪੀ ਬੀ 32 ਐਕਸ 5913 ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆ। ਇਫ਼ਤਾ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਦੋਨਾਂ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਨਿਕਲੀ। ਖਾਣਾ ਸਿਟੀ ਬੰਗਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਮੋਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਉਦੇਗ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੋਸ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਦਿਬਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਦਫ਼ਤਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ, ਸਾਹਿਤਭਾਗ ਅਠੀਬੀ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਫ਼ੇਜ਼ 3 (ਏ), ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵੇਸ਼ਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਿਖਤੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਧਰਮ, ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰੂਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੁੱਲ 100 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਐਕ 400 ਸਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਰਗ 'ਏ' (ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਆਰਥ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੇਂਟ ਜੇਮਜ਼ ਸਕੂਲ, ਮਨੀਲਾ ਸੂਰਤ), ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਇਕਮਨ ਕੌਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ -56, ਮੋਹਾਲੀ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਖੁਸ਼ਨੀ ਕੌਰ (ਸੇਂਟ ਈਰ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ-7, ਮੋਹਾਲੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਗ 'ਅ' (ਨੌਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਰਜਨੀਦੀਪ ਕੌਰ

(ਸਕੂਲ ਆਰ ਐਮੀਨੋਸ, ਖਰੜ), ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਰਨਦਰਪ ਕੌਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ -56, ਮੋਹਾਲੀ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ (ਸ.ਐ.ਸ.ਗੜਗੜ) ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਦ' ਵਰਗ (ਗੁਰੂਦੇਬਨ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਸਕਾਰੀ ਕਾਲਜ, ਭੋਰਾਸੀ), ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਚਨਨੀਪਤ ਕੌਰ (ਸ਼ਹੀਦ ਗਾਂਧੀ ਰਾਮ ਮੈਮੋ. ਕਾਲਜ, ਭਾਗੀਮਾਜਰਾ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਸ਼ਹੀਦ ਗਾਂਧੀ ਰਾਮ ਮੈਮੋ. ਕਾਲਜ, ਭਾਗੀਮਾਜਰਾ) ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਾਜ ਪੰਧਰੀ ਗੁਇੰਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟੇਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਦਫ਼ਤਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ, ਸਾਹਿਤਭਾਗ ਅਠੀਬੀ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਪੰਜਾਬ ਭਰ 'ਚ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਗੁਰਮਤ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਨਗਰ ਆਪੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਖੇ ਚੋਣਾਂ ਸਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ (ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪੰਚ) ਵੱਲੋਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਲਸਲਾ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ 17 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ 37 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਗੇ। 118 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 11 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ, ਨਿਗਮੀ, ਬਲੀਗੀ ਕਲੋਨੀ, ਬਲਿਆਲੀ, ਝਾਮਪੁਰ, ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਮਨਾਣਾ, ਚਿਉਰੋਹੜੀ, ਨਿਠਾਲੀ, ਬਹਿਲੋਲਪੁਰ, ਅਤੇ ਸਿਆਉਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪੰਚ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਅਮਨ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦੀ ਲੀਹ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ।

ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਨਾਨਕ ਨਗਰੀ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੱਢਾ) ਬਲਾਕ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਹੇੜ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਸਰਪੰਚ ਰਾਣੀ ਸੋਧ

ਪਤਨੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਵੇਸ਼ਿਕਾਂ ਸਮੇਤ ਨਾਨਕ ਨਗਰੀ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ ਫਗਵਾੜਾ ਸਥਿਤ ਭੋਰਾ ਬਾਬਾ ਫੂਲ ਨਾਥ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਚਰੇੜ ਪਾਸੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭੋਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਪੰਚ ਰਾਣੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਂ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਪੰਚ ਰਾਣੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਵੱਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਪੱਟਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਵਾਅਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਰਵੇਸ਼ਿਕ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਿਪਲ ਕੁਮਾਰ ਬਣੇ ਵਜੀਦਵਾਲ ਦੇ ਸਰਪੰਚ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ) ਪਿੰਡ ਵਜੀਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪਲ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਰਪੰਚ ਰਿਪਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦਫ਼ਤਰ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਟਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਉਤਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਬ ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੀ ਬੀ ਪੀ ਏ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਸਮੇਤ ਲੋਕਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਅਮਨ-ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਮਲਕੀਤ ਚੰਦ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵੀ.ਡੀ.ਏ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਰਿਪਲ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਵਜੀਦਵਾਲ, ਸ਼ਿਵ ਯਸ਼ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਰੀਮਪੁਰ ਤੋਂ ਮਨਜੀਤ ਸਰਪੰਚ ਬਣੀ

ਨਵਾਸ਼ਹਿਰ (ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ) ਪਿੰਡ ਕਰੀਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਆਮਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਮਨਜੀਤ ਜੇਤੂ ਹੋਈ। ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ 934 ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 618 ਵੋਟਾਂ ਪੌਲ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੰਤੋਖ ਲਾਲ ਭਜਨ, ਗੁਰਨੇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੇਤੂ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਜਿੱਤ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ।

ਚੰਬੇਵਾਲ ਦਾ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲ : ਡਾ: ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, (ਬਲਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣਾ)-ਸੇਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਚੰਬੇਵਾਲ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਈਪਾਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਅਟੱਲਗੜ੍ਹ, ਸਲੋਮਪੁਰ, ਵਲੂਪੀ, ਮਹਿਮੋਂਵਾਲ, ਹਰਮੋਏ, ਤਾਜੇਵਾਲ, ਹੁੱਕਾਰਾ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਾ. ਇਸ਼ਾਰ ਚੰਬੇਵਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਤਹਿਤ ਸੜਕ ਦੀ ਚੌੜਾਈ 10 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 18 ਫੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੜਕ 'ਤੇ 5 ਕਰੋੜ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸੇਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੜਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਸੌਖ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਮੀਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗੀ। ਡਾ: ਚੰਬੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੋਂ ਖੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਸੜਕਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੁਰ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਥਾਨਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੰਡੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਠੇਕਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਜੇ ਸੀ ਟੀ ਮਿੱਲ ਇੰਟੈਕ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਉੱਚੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਰੋਸ ਰੇਲੀ ਕੱਢੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦੇ ਕੇ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਾਲ ਫੂਕ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਹੀ ਹੀ 'ਚ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪਾਵਰਕਾਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ, ਬੁਝਗਰਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਮਿੱਲ ਮਾਲਕ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਰਾਇਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਭੱਤੇ, ਉਦਵਾਈਆਂ, ਪੀ.ਐੱਫ., ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਵਮੀ ਬਣੇ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਰਪੰਚ

ਜਦਕਿ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਪੰਚੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਹੋਈ ਚੋਣ 'ਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਾਰਡ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੇਤੂ ਸਰਪੰਚ ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਵਮੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੋਣ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਿਭਰਕੇ ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੋਈ ਵੀ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਰਸਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੁੱਲ, ਨੌਜਵਾਨ ਬਹਾਦਰ ਚੰਦ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਗਾਂਧੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਜਸਵੀਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰਨ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਨਾਕਾਮ ਸਾਬਤ ਹੋਈ : ਚੀਮਾ

ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 2 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਵੇਚ ਕੇ ਘਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 48 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਮਾੜੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਵੀ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਫ਼ਸਲ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਈ ਸੀ। ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲ ਰਿਹਾ ਕਿਸਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਐੱਸ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰੀਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੱਧ ਝੋਨਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਊਪਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੈਨਪੁਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਪੰਨੂੰ, ਸਾਬਕਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ ਡਬਲਿੱਓ, ਆਡੀਟਰ ਆਰ ਗੁਪਤਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲਾਂ, ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਕਾਲੋਨੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁੰਗਰਨੀ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਮੋਹਟੀਆਣਾ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ) ਪਿੰਡ ਗੁੰਗਰਨੀ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪੁੱਜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੰਗੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸਿਰਧਾਰ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੂਢਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭੁੰਗਰਨੀ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਜੰਜੂਆ ਨੇ ਅਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖੜ੍ਹੇ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ

ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ 'ਗੁੜੇ' ਦੀ ਬਣੀ ਸਰਪੰਚ

ਨਕੱਦਰ-ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ ਪਿੰਡ 'ਗੁੜੇ' ਤਹਿਸੀਲ ਨਕੱਦਰ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ 68 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਕੁੱਲ 471 ਵੋਟਾਂ ਪੌਲ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 236 ਵੋਟਾਂ ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ 168 ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਤੀਜੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਲਾਲਤਾ ਨੂੰ 57 ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਦੀਆ, ਸਿੰਗਾਰਾ ਰਾਮ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੁਮਪਾਲ ਆਦਿ ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸਰਪੰਚ ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਐਮ ਪੀ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲੀਲਾਲ ਦਾ ਵੀ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਸੋਚੇਭੇਜੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ, ਬਠਨ ਦਾਸ, ਲਾਲ ਚੰਦ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਨੌਜਵਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਦਲਵੀਰ ਕੌਰ, ਖਖੜ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਤਿਲਕ ਰਾਜ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਰਾਮ ਦਾਸ, ਸਾਬਕਾ ਕਾਨੂੰਗੋ ਅਮਰੀਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਬੈਠੇ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਰ ਕੀਤਾ।

ਮੰਢਾਲੀ ਵਿਖੇ ਹਾਕੀ ਲੀਗ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ

ਬੰਗਾ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ) ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਮੰਢਾਲੀ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਹਾਕੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਾਕੀ ਲੀਗ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਮੰਢਾਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਾਈ ਉਮਰ ਸ਼ਾਹ ਕਾਦਰੀ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਮੰਢਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਰੀਠਨ ਕੱਟ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਚਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕਾ ਮਾਝਾ ਇਲੈਵਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇਲੈਵਨ ਵਿਚਕਾਰ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 6 ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਵਿਚਕਾਰੀ ਸੇਜ਼ ਚੰਡੀਆਲੀ ਅਤੇ ਮੰਢਾਲੀ ਵਿਚਕਾਰ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੰਡੀਆਲੀ ਦੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲੀਗ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਖੇ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਸਾਈ ਉਮਰ ਸ਼ਾਹ ਕਾਦਰੀ ਰੋਜ਼ਾ ਮੰਢਾਲੀ, ਸਰਪੰਚ ਮੀਰਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਚ, ਬਿੰਕਰਜੀਤ ਪੰਚ, ਜਰਨੈਲ ਰਾਮ ਪੰਚ, ਸਤਪਾਲ ਪੰਚ, ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪੰਚ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਮਨਾ ਮੋਹਲੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਗਰ ਡਿਵੀਜ਼ੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼

ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਲਾਇਆ ਜਾਮ

ਰਾਹੋਂ (ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੋਂ) ਅੱਜ ਬੱਸ ਸਟੇਂਡ ਰਾਹੋਂ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਨਾਲ ਲੱਦੀਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਆ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅਣਮਿਥ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਏ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਆੜ੍ਹਤੀਏ, ਬੈਲਰ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਵੇਹਲੇ ਝੋਨੇ ਹਨ, ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰਕ ਵਰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਭਰਾਸ਼ਾ ਕੱਢੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੁਖਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਝੋਨਾ ਨਾ ਖੁੱਟਣ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰ ਪਏ। ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਿਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਟੇਕ ਬਾਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਹੁਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ 20% ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਟਰੀ ਇਲਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਪਈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮਿੱਠੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਝਾੜ ਖਾਣ ਪਰ ਕੁਇੰਟਲ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੰਮਤ ਟਰੇਡਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਕੌਲੋਲ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਗਤਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਝੋਨਾ ਨਾ ਖੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਮ ਕਾਜ ਸਾਰੇ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਅੱਜ ਵਿੱਚ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੀਐਫਐਸਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਾ ਭਰਸ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਧਰਨਾ ਚੁਕਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਕੌਲੋਲ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਲੋ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਤਾ, ਕੌਲੋਲ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੌੜਕਾ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਸਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ, ਮੰਜਰ ਸਿੰਘ ਪੱਲੀਆਂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿੰਦਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਜਾਂਗੜਾ, ਬੰਟੀ ਪਿੰਡਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛੋਕਰਾਂ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਟਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੀਨਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭਾਗੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੋਕਰਾਂ, ਹਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਰਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ, ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਤੇ ਬੈਲਰ ਮਾਲਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਖਾੜਿਆਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸ਼ੁਰੂ : ਹਰਜੋਤ ਬੈਸ

ਬਲਾਵ (ਹਰਜੋਤ ਬੈਸ) ਕੋਥਿਨ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਬੈਸ ਨੇ ਭੱਲੜੀ ਦੇ ਛਿੱਡ ਮੌਲੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਪਰਤ ਰਹੀਆਂ ਟੇਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵੀ ਅਖਾੜਿਆਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮਾਰਗ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਜ ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਹੱਲ ਛਿੱਡ ਮੌਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਰੁਚੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਸ ਕੋਥਿਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਨਾ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਵਿਭਾਗ, ਸੁਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ ਭੱਲੜੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਏਗਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਐੱਨ ਆਰ ਆਈਏ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਛਿੱਡ ਮੌਲੇ ਮੌਕੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਮਿਲਾਨੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੱਠੇ ਅਤੇ ਹੋਰਕਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੱਕਾ ਸਹਾਰਾ ਦਾ ਰਸਮ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛਿੱਡ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਡ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ

ਗਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਏਗਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭੱਲੜੀ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ, ਕੋਥੀਅਰ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਠਾਣਾ ਆਦਿ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਛਿੱਡ ਮੌਲੇ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਛਿੱਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚ ਖੇਡੀ ਕੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਚ ਮਿਰਜਾ ਈਰਾਨ ਮੁੱਲਾਪੁਰ ਨੇ ਗਰੈਵ ਜੱਥੇਵਾਲ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਇਨਾਮ ਤੇ ਕੜਾਜਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਜੁੱਧ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਡ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਵੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀਤ ਲਾਲ ਭੱਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

ਭੋਗਪੁਰ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ)-ਹਲਕਾ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਬਲਾਕ ਭੋਗਪੁਰ ਦੇ 25 ਪਿੰਡਾਂ ਚਰੜ, ਟਾਂਡੀ, ਲੜੇਈ, ਖੱਜਕੀਪੁਰ, ਮੋਕਲ, ਸਗਰਾਂਵਾਲੀ, ਲੜੋਆ, ਚੱਲਾਕਾ, ਮੱਗਾ, ਪਤਿਆਲ, ਸਿਕੰਦਰਪੁਰ, ਰਾਸਤਰੀ, ਭੱਟੀਆ, ਪ੍ਰਮੁਲੀ ਬੜਚੂਹੀ, ਮਾਣਕੋ, ਰਾਜਪੁਰ, ਚੌਕ ਸਰੂਰ, ਗੋਗਨਵਾਲ, ਦਾਰਾਪੁਰ, ਗਹਿਲੜ, ਕਿਗਰਾ ਚ ਵਾਲਾ, ਸਨਹਾ, ਭਟਨੂਰਾ, ਸਲਾਲਾ, ਮੱਲੀ ਨੰਗਲ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਜੀਤ ਲਾਲ ਭੱਟੀ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ/ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਨਸਥ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਰਕਤ ਰਾਮ ਚੌਧਰੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਭੋਗਪੁਰ, ਮੁਹਾਜੀਰੀ ਸਿੰਘ ਰਾਜਵੱਡੇ ਚੌਧਰੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਆਦਮਪੁਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਰਾਮਚੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਨੀਲਮ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਪਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਤਰਨਮ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਸਤਪਾਲ, ਸਰਪੰਚ ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਸੰਦੀਪ ਮਾਰੀ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ

ਸੁਬੋਦਰ ਹੰਸ ਰਾਜ ਕੋਰਡੀਨੇਟਰ ਐਕਸ ਸਰਵਿਸਮੈਨ ਵਿੰਗ, ਸੁਖਦੇਵ ਲਾਲ ਕੋਰਡੀਨੇਟਰ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਿੰਗ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ, ਡਾ ਕਮਲ ਸਿੰਘ ਕੋਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾਕਟਰ ਵਿੰਗ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਦਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਮਨਕੋਟੀਆ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਵਨ ਅਰੋੜਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਵਾਹਗ ਵਿੰਗ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਪਿੰਦਰ ਦੱਵ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚਰੜ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ

‘ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲੀ’

ਮੋਟਰੀਆਣਾ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ) ਜਿਨੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਾਵ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਚਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫਿਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਟੇ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲੋਂ 15 ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਟਾ ਵੱਧ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਬਲਾਕ ਕੋਟ ਫੁਤੂਹੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਅਜਨਾਹ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸਹਮੂਲੀ ਹੇਠ ਬਲਾਕ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਔਡਾ ਈਸਟਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ। ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ-ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ

ਅਪਣਾ ਮੂੰਹ ਫੇਰਨ ਤੇ ਆਏ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਣਾਈ ਟਾਲਮਟਾਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮ-ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਵਰਗ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਧੂਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪੇਮ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਕੋਟੇ 37 ਭੱਟੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ, ਏ ਸੀ ਪੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਹੱਕੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੀ-ਪੋਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ-ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਵਰਗ ਵਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ 13 ਨਵੰਬਰ ਚੰਬੇਵਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਪ-ਚੋਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਝੰਡਾ ਮਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਨ.ਪੀ.ਐਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾ ਸੁੰਦਰ, ਸਮਾਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਖਤਵਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਹਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਖਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਓਮ ਦੱਤ, ਲਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਨੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਸਗਲੀ ਰਾਮ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਿਯਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਐਨ.ਪੀ.ਐਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

‘ਐੱਲ ਪੀ ਯੂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ’ਚ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ’

ਜਲੰਧਰ (ਬੈਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੁਫਾਈ-ਅਗਸਟ 2024 ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਨੋਜਮੋਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਵਿਗਿਆਨ, ਵਣਜ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਲਪੀਯੂ ਦੇ ਯੂਜੀਸੀ-ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨਲਾਈਨ ਮੌਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਐਲਪੀਯੂ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਿੱਖਿਆ ਮੌਡ ਰਾਹੀਂ ਐਮ.ਐੱਸੀ, ਬੀਏ, ਡੀਏ, ਐਮ.ਐੱਸੀ, ਐਮ.ਐੱਸੀ ਆਈਟੀ, ਬੀਐੱਸੀ, ਐਮ.ਐੱਸੀ ਆਈਟੀ, ਡੀਐੱਸੀ, ਬੀਕਮ, ਬੀਏ,

ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਜੀਸੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੂਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਅਰਬ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗਣਿਤ, ਇਤਿਹਾਸ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ, ਆਦਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮੌਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਜੀਸੀ ਡੀਏ/ਬੀ ਆਈ/ਬੀ ਬਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਗੁਰਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਕੱਢੀ

ਭੁਲੱਥ, (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ) ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਕਸਬਾ ਭੁਲੱਥ ਵਿਖੇ ਵਾਲਮੀਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੁਲੱਥ ਦੇ ਗੁਰਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਭੁਲੱਥ ਦਾ ਗੁਟਗਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਦੁਬਾਰਾ ਭੁਲੱਥ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੁਲੱਥ ਦੇ ਜੁਠੀਬੀਅਲ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਭੁਲੱਥ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਿਮਨਾ ਕੁਲੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰੀਠ ਦੇ ਕੀਤੇ

ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੀਆਂ ਨਾਮ ਵਾਰ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਯਾਦੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਿਹਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਐੱਫ. ਡੀ. ਡੀ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਹਿਗਲ ਐਸ ਐਚ ਓ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੱਥ, ਬਾਬਾ ਦੀਪਕ ਸ਼ਾਹ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਪੰਮਾ, ਮਾਸਟਰ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਦੇਬ ਕੁਮਾਰ ਸਿੱਧੂ, ਰਾਜੂ ਅੰਕੋਰ ਭੱਟੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਏ, ਜਮਪ੍ਰੀਤ ਗੁਰਾਇਆ ਪਾਵਰ ਵੋਟ ਲਵਿੰਗ ਸੈਕਟਰੀ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵਲੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਬੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਗੁਰਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਦੇ ਸੈਕਰਿਅਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁੰਜਿਆ ਨੂਰਮਹਿਲ

ਗੁਰਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਜੀ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਵਾਲਮੀਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਨੀਸ਼ ਗਿੱਲ ਉਰਫ ਕਾਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਵਜੇ ਆਰੰਭ ਹੋਈ। ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨਕੋਦਰ ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਪਰਮਜੀਤ ਚਾਹਲ ਉਰਫ ਪੰਮਾ ਚਾਹਲ ਨੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਪੁਰਾਣਾ ਬੱਸ ਸਟੇਂਡ, ਨਵਾਂ ਬੱਸ ਸਟੇਂਡ, ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਚੌਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਡ, ਰਵਿਦਾਸਪੁਰਾ ਮੁਹੱਲਾ, ਰਵਿਦਾਸ ਚੌਕ, ਚੀਮਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਵਾਪਸਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੌਲੋਲ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਗਿੱਲ, ਨਗਰ ਕੌਲੋਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਜੱਗਲ, ਬਲਦੇਵ ਸੈਂਧੀ, ਸੁਭਾਸ਼ ਸੋਧੀ, ਦਵਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਚੌਧਰੀ ਮਨਜਿੰਦਰ ਰੇਖਾਵੰਤ ਦਲ ਪੰਜਾਬ, ਸਾਬਕਾ ਕੌਲੋਲ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਸਰੋਤਾ, ਕੌਲੋਲ ਬਲਦੇਵ ਚੰਦ ਕੋਲਪਾਹ, ਕੌਲੋਲ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਕੋਰਨੀ, ਸੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਕੌਲੋਲ ਰਾਜੀਵ ਮਿਸਰ, ਨੰਦਰਾਮ ਅੰਕੋਰ ਸੰਧੂ, ਭੂਸ਼ਟ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਥਮਿੰਦਰ ਜੋਸ਼ੀ ਆਦਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਭੁਲੱਥ 'ਚ ਕੀਤੀ ਚੈਕਿੰਗ

ਭੁਲੱਥ, (ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ) ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਕਪੂਰਵਾਲ ਮੌਡ ਵਤਸਲਾ ਗੁਪਤਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਭੁਲੱਥ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਲੱਥ 'ਚ ਟਰੈਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਲਈ ਅਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਬੋਰੀਵਾਲ, ਨਠਾਲਾ ਅਤੇ ਭੁਲੱਥ ਤਹਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਰੈਫਿਕ ਇੰਚਾਰਜ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡੀ ਐਸ ਆਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੌਕਾਂ 'ਚ ਗੱਡੀਆਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਹੀਕਲਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜਾਤਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਹੀਕਲਾਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੋਟੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਪ੍ਰੋਸ਼ਰ ਹਾਜ਼ਰ ਵਾਲੇ ਵਹੀਕਲਾਂ ਤੇ ਨੌ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੋਟੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਨ ਵਧਾ ਕੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਕਿ ਟਰੈਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਟਰੈਫਿਕ ਇੰਚਾਰਜ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ

ਗੁਰਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਦੇ ਸੈਕਰਿਅਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁੰਜਿਆ ਨੂਰਮਹਿਲ

ਐਂਦਰ ਬੋਰੀਵਾਲ ਤੇ ਨਠਾਲਾ ਕਸਬਿਆਂ ਐਂਦਰ ਚੈਕਿੰਗ ਮੁਹਿੰਮ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ ਐਸ ਆਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਟੀਮ 32 1 ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੋਂ 31 ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੱਕ 32 ਚਲਾਨ ਡੀ ਟੀ ਓ ਦੇ ਕੋਟੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ, ਟੀ-ਮੀਨੀਨ ਰਾਹੀਂ ਜੇ 12 ਚਲਾਨ ਕੋਟੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੇ ਜੇ ਨਗਰ ਕੋਟ 6 ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 86 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੋਟੇ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੱਦਾ

ਜਲੰਧਰ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਠੀ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਾਰਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਠਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਭੁੱਲਿਆ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਠਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਾਰਨ ਮੌਸਮ ਦੀ ਵਿਗਾੜੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਡਾ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦੇ ਖੁਫੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਭ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੰਜੀਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਰਾਮਾ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਹਾਦਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜਮੀਨ ਦੇ ਕਈ ਪੈਠਿਕ ਤੌਰ ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਅਗਰਵਾਲ ਵਲੋਂ 20 ਕਿਸਾਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ

ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ, ਨੂੰ 'ਵਤਨ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ' ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਰਾਮਾ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੀ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲ ਲਈ 6342 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੀ ਮਿਹਿੰਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ 200 ਬਲੈਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 'ਵਤਨ ਦੇ ਰੱਖਵਾਲੇ' ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸਕਾਫ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੁਫਤ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਦਾਖਲਿਆਂ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ : ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ

ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਅੰਗਨਵਾੜੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗਿਆ ਕਿ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਦਾਖਲਿਆਂ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਬੀ ਪੀ ਐਲ ਪੇਂਡੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਰੁਪਨਗਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 4 ਤੋਂ 5 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੁਫਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਵਾਂਬਰ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 150 ਰੁਪਏ ਰੋਜਾਨਾ ਸ਼ਰੀਕਾ ਭੱਟਾ ਅਤੇ ਰੁਪਨਗਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜਗਾਰ ਅਫਸਰ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜਗਾਰ ਬਿਊਰੋ ਵਿਖੇ ਪਬਲਿਕ ਟਿੱਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਬਣਨ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਬਲਾਚੋਰ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੈਸ) ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਨਰੋਸ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਬਣਨ ਉਪਰੰਤ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਬੌਧੀ ਸਾਹਿਬ ਸੁਆਮੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤੋਂ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਕਤਲ (ਆਖਰੀ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਸ਼ਮਾਨਾ ਐਤਵਾਰਤਾ

ਕਿਤਾਬਾਂ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਾਜਿਬ ਹੋਣਾਂ 'ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਛਪਾਈ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਬਾਗਪੁਰ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ 94174 27538

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 20 ਅਕਤੂਬਰ 2024

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਵਿਜੈ ਬੇਬੇਲੀ

1857 ਦਾ ਗਦਰ ਅਚਨਚੇਤ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਇਹ ਤੁਰਤ-ਫੁਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਾਪਰਿਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਗਰਭ 'ਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਿਆ ਸੀ

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨ-ਸਧਾਰਨ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁੱਝੇ ਚਰਬੀ ਲੱਗੇ ਕਾਰਤੂਸ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਦਾ ਬਾਨਣੂ ਬਣੇ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਕੰਮਲ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰ-ਹਕੀਕਤ: ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਉੱਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ 'ਤੇ ਛਲ-ਫਰੇਬ, ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਦੇਸੀ ਢੰਡਰਚੀਆਂ/ ਸਾਂਝ-ਭਿਆਲੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਾਹਰਾ ਅਤੇ ਲੁਕਵੀਂ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੜਾਅ-ਦਰ-ਪੜਾਅ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਲੁੱਟ ਤੇ ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਹਮਲਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ, ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਵਿਰੋਧ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ, ਹੀ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਦੇ ਬੀਜ-ਮੰਤਰ ਬਣੇ। ਇਸ ਲੋਚ ਵਿਚ, ਵੰਨਗੀ ਵਜੋਂ, ਕੁਝ ਕੁ ਕਿਰਤੀਆਂ-ਸ਼ਿਲਪੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਹੂ-ਵੀਟੋ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਲਾਸੀ ਦੀ ਲੜਾਈ 1757 ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਉਪਰੰਤ ਗੱਰ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਰਾਹ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ (ਵੇਲੋ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨਵਾਬ ਮੀਰ ਕਾਸਿਮ ਨੇ 1762 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਗਵਰਨਰ ਕੌਲ ਲਿਖਤੀ ਗਿਲਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, 'ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ-ਸ਼ਿਲਪੀਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੁਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲ-ਅਸਬਾਬ ਦਾਅ-ਪੱਚ ਨਾਲ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਬੇਹੱਦ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਗਰੋਂ ਉਸੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜ ਗੁਣਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ' (ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੁਕਤੀ ਸੰਗਰਾਮ, ਪੰਨਾ-15, ਲੇਖਕ ਅਯੁੱਧਿਆ ਸਿੰਘ)

ਮਗਰੋਂ ਬਕਸਰ ਦੇ ਯੁੱਧ (1764) ਦੀ ਜਿੱਤ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਿਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਜਬਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੁਕਾਮ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਹੁਣ ਕਾਰੀਗਰਾਂ (ਸ਼ਿਲਪੀਆ) ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਿਰਤੀ-ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟਣਾ-ਦਬਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਵਿਦਿਪਾਰ ਘੱਟ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। 1772 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨਰਮ ਦਿਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਪਾਰੀ ਵਿਲੀਅਮ ਵੈਲਟਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਡੇ ਵਪਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਬਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਲੇ ਪਿੱਠਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਾਸ ਆਉਂਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਮਾਲ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਅਕਸਰ, ਉਸ ਮਾਲ ਜਾਂ ਉਪਜ ਦੀ ਕੀਮਤ 15 ਤੋਂ 40 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ-ਅਸਬਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਕਹਿਰ ਢਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।' (ਪੁਸਤਕ: 'ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ', ਸਫਾ-191/193, ਲੇਖਕ : ਵ. ਵੈਲਟਰਸ)

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਫੜਵੇਲੇ ਦੇਸੀ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਲਪੀਆਂ, ਬੁਣਕਾਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਚੌਧ ਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੌਕਿਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਕਿਰਤੀ-ਕਿਰਸਾਨਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ-ਖਿਲਾਣਾ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਹੱਦ ਉਦਾਸੀਨਾਣਾ ਵਧ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਬੰਗਾਲ, ਬਿਹਾਰ, ਉੜੀਸਾ ਆਦਿ ਵਿਚ 1770 ਉਪਰੰਤ ਭਿਆਨਕ ਕਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ, ਪਰ ਕੀ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਿਆਇਤ ਵਰਤੀ ਗਈ? ਨਹੀਂ, ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਵਗਾਰਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਬੋਝ ਲੱਦ ਚੱਲਦਾ ਗਿਆ। ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੀ, 1765-84 ਇਸ ਦਰਗਤੀ ਬਾਰੇ 1787 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਇੱਕ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ' ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰ ਮਿ. ਵਿਲੀਅਮ ਪੁਲਾਟਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਗਾਲ ਅੰਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਬੀੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮਾਲ-ਅਸਬਾਬ, ਕੱਪੜੇ-ਲੱਤੇ, ਵਿਦਿਪਾਰ ਅਤੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸੀ। ਅਫਸੋਸ! ਸਾਡੇ 'ਰਾਜਤੰਤਰ' ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।" (ਹਿੰਡੀਆ ਟੂ-ਡੇਅ, ਕਲਕੱਤਾ-1970, ਰਜਨੀ ਪਾਮ ਦੱਤ, ਪੰਨਾ-108)

ਪਰ, ਕੀ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਚੁੱਪ ਰਹੇ? ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਚੁੱਝ ਮਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਚੁੱਝ-ਮਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹੀ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਦਾ ਧਰਾਤਲ ਬਣੀ। 1763 ਦਾ ਸਿਨਿਆਸੀ ਵਿਦਰੋਹ, ਜਿਹੜਾ 1800 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ, ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਇਥੋਂ ਕਰੀਬ ਸਦੀ ਭਰ ਚੱਲੇ ਨਿੱਕੇ-ਵੱਡੇ ਵਿਦਰੋਹ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਰਤੀਆਂ-ਸ਼ਿਲਪੀਆਂ, ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਮਗਰੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਰਜਵਾੜਿਆਂ-ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਤਾਮ ਜਾਤਾਂ-ਧਰਮਾਂ, ਕੁਨਬਿਆ ਨੇ ਰੱਤ-ਭੌਲਾਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਲਓ! ਸੁਣੋ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਥਾਵਾਂ:

ਮੇਦਨੀਪੁਰ (ਬੰਗਾਲ) ਦੀ ਬਗਾਵਤ: 1760 ਵਿਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਨਵਾਬ ਮੀਰ ਕਾਸਿਮ ਤੋਂ ਬਰਦਵਾਨ ਅਤੇ ਚਿਟਗਾਂਢ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੁਦਾਗਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਫਲਸਰੂਪ ਲੋਕ ਬਾਗੀ ਹੋ ਗਏ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ/ ਲੰਮਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਉਖਾੜ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮੇਂ ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਦਰ-ਹਕੀਕਤ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲੋਕ-ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ, ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਸੂਰੀ ਤਵਾਰੀਖ ਸੀ। ਬੀੜੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਚਿਤਵਾ-ਵਰਧਾ ਪਰਗਨਾ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਸ਼ੋਭਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਪਨਾਣ ਸਰਦਾਰ ਰਾਮੀ ਖਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਵਰਧਵਾਨ ਦੇ ਕੁਲਕ (ਰਾਜ) ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਲੋਕ ਯੁੱਧ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ 'ਬਾਗਦੀ' ਆਦਿਵਾਸੀ ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ ਸੀ। ਆਪਣਿਆਂ, ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਦਾਰੀ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਲੋਕ ਮਗਰੋਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਬਗਾਵਤ ਬੀਜ ਦਿੱਤੀ। (ਬਿਹਾਰ, ਬੰਗਾਲ ਅੰਡਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੂਲ, ਪੰਨਾ-39, ਮਿ. ਐੱਲ ਐੱਸ ਐੱਸ ਓਮਲੀ)

ਬੁਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼: ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਘੂ, ਪਾਸਕਰ ਪੇਂਡੂ/ ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੰਗਾਲ ਖਿੱਤਾ ਦੇ ਬੁਣਕਾਰ (ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਜੁਲਾਹੇ) ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਬੁਣਿਆ-ਉਣਿਆ ਕੱਪੜਾ-ਵਸਤਰ ਕੁੱਲ-ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ, ਨੇ ਕੀ ਇਸ ਜ਼ਾਹਰਾ ਅਤੇ ਲੁਕਵੀਂ ਤਾਸੀਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ-ਚੱਪੀਤੀਆਂ ਜਰ ਲਿਆ? ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਬੇਹੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਰੀਬੀ ਵੱਲ ਧੱਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਕੁਝ ਗਰੁੱਠ ਬੁਣਕਾਰਾਂ ਨੇ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇੱਕ ਅਸਫਲ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕੀਤੀ। ਪਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦਿਨੀਂ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਜਿਹੀ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਨੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਚਲਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੂਝਾ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜਕੜ ਕਾਇਮ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਲਘੂ-ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਹੜਪਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤਾਂ ਦੇਸੀ ਸੁਦਾਗਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਕੰਮਲ ਨਿਰਲੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਲੋਟੂ ਹਿੱਤਾ ਖਾਤਰ, ਬਿਹਨਾਂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਲਕੱਤਾ ਦੁਆਲੇ ਰੱਖਣਾ-ਵਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। (ਐਨ ਉਦੋਂ ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਦੇ ਧਨ ਕੁਬੇਰ/ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨਾ/ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਲੋਕ ਰੋਹ ਪਨਪ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਧਨੀ/ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮੁਕ ਡਰ ਕਾਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾ ਵਸੇ। (ਦੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਬੰਗਾਲ' ਭਾਗ-1, ਪੰਨਾ-157, ਲੇਖਕ : ਨਰਿੰਦਰ ਸਿਨਹਾ)

ਇਹਨਾਂ ਪੇਂਡੂਆਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ 1857 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਸਮੇਂ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੱਖ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਐਨ, ਇਸੇ ਤਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗਲਾਤ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਛੋਟੇ ਦੇਸੀ ਵਿਦਿਪਾਰੀ, ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਰਤੀਆਂ-ਸ਼ਿਲਪੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਜਲੇ ਸਨ, ਵੀ ਹੱਥਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮਗਰੋਂ ਇਹਨਾਂ ਲਘੂ-ਧਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਈ ਕੁਨਬੇ '57 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਸਮੇਂ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਆਰਥਿਕ ਟੂਲ ਬਣੇ ਸਨ।

ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ: ਆਦਿਵਾਸੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ 1788-89 ਦੀ ਇਸ ਬਗਾਵਤ, ਜਿਹੜੀ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ 1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵੀਰਭੂਮੀ ਤੇ ਬਾਕੜਾਂ (ਬੰਗਾਲ) ਨਾਲ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਬਾਗੀ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜੱਭ, ਚੋਰ-ਲਫੰਗੇ, ਖੁਨੀ ਅਤੇ ਬੇ-ਅਕਲ ਦਰਸਾਇਆ, ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੱਤ ਖੋਹ ਕੇ 'ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਸਿੱਟਾ-ਪਹਾੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇਲੱਗਾਂ ਅਤੇ ਹਿਮਾਇਤੀਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗੁਰੀਲਾ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸਮੂਹ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਕਨੇਸ਼ ਅੰਨ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀਰਭੂਮ ਅਤੇ ਬਾਕੜਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਅੰਡ-ਅੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਤਕਸੀਮ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਜੰਗੀ-ਪਿਕਟਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਕੋਲ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰ, ਤੀਰ-ਭਾਲੇ-ਕੁਹਾੜੇ ਵਗੇਰਾ ਹੀ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦਾ ਓਟ-ਆਸਰਾ ਵੀ ਸੀ। ਗੁਰੀਲਾ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਵੇਲੀਆਂ, ਅੰਨ-ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਸਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟਣਾ-ਦਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗਰਾਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖੁੱਟ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ-ਜੰਗਲ ਲਈ ਸੀ।

ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੜਤਾ-ਦੜਤੀ, ਭੇਅ ਅਤੇ ਖੁਨ ਦਾ ਮਹੌਲ ਸੀ। ਦੂਰ-ਦੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਚੋਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਸਾਡੀ ਸੰਗਠਿਤ ਸੈਨਾ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੀਲਾ ਮੁਹਾਰਿਤ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਭਾਰੂ ਸੀ।' (ਭਯਲਭੂ ਡਬਲਯੂ ਹੰਟਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਅਨੈਲਿਸ ਆਫ ਰੂਰਲ-ਬੰਗਾਲ, ਪੰਨਾ-47)

1790 ਵਿਚ ਜਦ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ ਸਾਰਾ ਵੀਰਭੂਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਦ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕੁਮਕਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਗੁਰੀਲਾ ਮੁਹਾਰਿਤ ਵਰਤਦਿਆਂ ਵਿਦਰੋਹੀਆਂ ਨੇ ਦੜਤਰਾਂ, ਕੋਠੀਆਂ, ਕਚਹਿਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਨਾ ਨੱਠ ਗਈ। ਮਗਰੋਂ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰੀ ਵਰਧਾ ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਧੜਵੇਲ ਪਲਟਣਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਬਾਗੀ

ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਕਿਤੇ ਮਗਰੋਂ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਬੜ੍ਹ-ਚਿਰੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਵੀ 1857 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਗਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੱਥ ਵਟਾਇਆ ਸੀ। ਸੁਭਾਨਦਿਆਂ ਵਿਦਰੋਹ: ਪੂਰਬੀ ਬੰਗਾਲ, ਹੁਣ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਬਾਕਰਗੰਜ ਦੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਾਂਅ 'ਸੂਬੰਦੀਆ' ਹੈ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਵੱਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਬਿਆਨਗਾ। ਪਹਿਲੀ, 'ਸਾਰੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਬਾਕਰਗੰਜ ਵਾਸੀ ਦੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਹੰਗਾਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਬਦਨਾਮ ਹਨ।' ਕਿਹਾ ਗਿਆ, 'ਉਹ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਤੱਤੇ ਹਨ। ਮਾੜੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਹੀ ਭੜਕ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਪਿੱਤੇ (ਦੱਖਣੀ ਬਾਗੀ) ਦੇ ਲੋਕ।' (ਹੰਟਰ, 'ਸਟੇਸਟੀਕਲ ਆਰਕਾਈਵ ਆਫ ਬੰਗਾਲ-ਬਾਕਰਗੰਜ' ਭਾਗ-ਤੀਜਾ, ਸਫਾ-87)

ਦੂਜੀ : ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ? ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਅਜਿਹੀ ਬਦਨਾਮੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੱਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨੇ 'ਸੂਬੰਦੀ ਧਿਰ' ਨੂੰ ਬਾਗੀ-ਸੁਭਾਈ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਜ਼ਹਾਰ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਦੌਰਾਨ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਪਿੱਠ-ਭੂਮੀ ਤਹਿਤ 1792 ਵਿਚ ਬਾਕਰਗੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਅੰਚਲ ਵਿਚ ਬਲਾਕੀ ਸ਼ਾਹ ਫਕੀਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬਗਾਵਤ ਦੀ ਅੱਗ ਭੜਕ ਉੱਠੀ, ਜਿਸਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੁਭਾਨਦਿਆ ਖਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਬਲਾਕੀ ਸ਼ਾਹ ਖੁਦ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇੱਕ-ਦੁੱਕਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਤਾਅ ਜਾਤਾਂ-ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗਠਿਤ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੀ ਨਾਵੇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਨਕ ਕੁਲਕ (ਰਜਵਾੜਾ) ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਮੂਹਕ ਏਕਤਾ ਰੰਗ ਲਿਆਈ। (ਉਕਤ ਗਜ਼ਟੀਅਰ, ਪੰਨਾ-26)

ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲੰਮੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਧੀਮਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਕਈ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਬਲਾਕੀ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਫਰਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਹਨਾ ਜਗੀਰਦਾਰ ਨੂੰ ਲਗਾਨ ਅਤੇ ਦੜਤਰਾਂ 'ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਸੁਖੀਆ ਵਧਾਈ ਗਈ। ਪਖਾਨੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਾਜੀ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਖੂਹ ਵਿਚ ਛੁਪਾਈ ਪਈ। (ਹੰਟਰਜ਼ ਲਿਖਤਾਂ, ਪੰਨਾ-314)

ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਸਿਰ ਪਈ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਰਲੱਖਤਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਾਰਨ ਸੰਥਾਲ ਭਾਰੂ ਰਹੇ। ਸੰਥਾਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਕਈ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ, ਗੁਰੀਲਾ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਬਹੁ-ਦਿਸ਼ਾਵੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਰੋਹੀ ਸੰਥਾਲਾਂ ਨੇ ਵੀਰਭੂਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। 21 ਜੁਲਾਈ 1855 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਸੰਥਾਲਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਕੀ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਥੀ ਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਾ-ਨਰਾ ਦਿੱਤਾ। 23 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੰਥਾਲਾਂ ਨੇ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣਪੁਰ ਕਬਜ਼ਾ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਲੰਡਨੀਨੇ ਟੋਲ ਮੈਅਨ ਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੌੜਵਾਂ ਹੱਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਮਕ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਧੂਰੇ ਦੌਰ ਦਾ ਇਸ ਸੰਥਾਲ 'ਚ ਲੋਚ ਪੰਨਾ-21)

ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਛਿੱਟੂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਤਰਾਵ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਬੱਝਵੀਂ ਸੈਨਾ, ਆਤਿਸ਼ੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ 'ਆਪਣਿਆਂ' ਦੇ ਚੱਬਰ ਕਾਰਨ ਸੰਥਾਲ ਦਿਲ 'ਚ ਪਰਚੰਡ ਜਵਾਲਾ ਸੰਥਾਲ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਗਏ। ਹਾਂ, ਫੜ੍ਹੇ ਗਏ ਬਾਗੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ 251 ਪੁਰਖ ਸਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ 191 ਸੰਥਾਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਭੂਮ, ਧਾਂਗੜ, ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਭੁਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ 46 ਤਾਂ ਮਹਿਜ 9-10 ਸਾਲ ਦੇ ਯੁਵਕ-ਯੁਵਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਥਾਲ ਪਰਗਨਾ ਅੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਈਸਟੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਗਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਵਰਜਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬੇਬੇਲੀ ਅੱਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਾਂਗ ਸੰਥਾਲੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਚੇਤਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਇੱਕ-ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਦੌਸਤ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਬਾਪੁਬੀ ਪਹਿਚਾਣਿਆ। ਉਹ ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜੇ, ਬੇਬੇਲੀ ਹਾਰ ਗਏ, ਪਰ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਵਿਚ ਮੁੜ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋ ਕੇ ਜੁੱਝੇ। ਹਾਂ, ਚਰਬੀ ਲੱਗੇ ਕਾਰਤੂਸ ਜਾਂ ਦੇਸੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੀਲ੍ਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1857 ਵਿਚ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਜਥੇਬੰਦਕ ਤਾਕਤ ਸੀ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ 1857 ਪੂਰਵ ਭਾਰਤੀ ਉੱਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀਆਂ ਕਰੀਬ ਸੈਂਕੜਾ ਭਰ ਬਗਾਵਤਾਂ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਰਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਰ-ਹਕੀਕਤ 1857 ਦਾ ਗਦਰ ਅਚਨਚੇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੜਕਿਆ। ਅਰਥਾਤ, ਅੱਖਰੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉੱਠਿਆ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਗੱਲ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਬੜੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਹੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1857 ਦੀ ਮਹਾਂ-ਬਗਾਵਤ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਬਿਸ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਜਾਤ-ਧਰਮ, ਕਮਾਂ-ਕੁਨਬੇ ਗਲਵਕਤੀ ਪਾ ਕੇ ਜੁੱਝੇ, ਦੋ ਉਸਾਰ ਵਿਚ 1857 ਪੂਰਵ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਬਗਾਵਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਜੁੱਟ ਲੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ 1857 ਦਾ ਬੀਜ-ਮੰਤਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਬਗਾਵਤਾਂ ਦੇ ਧਰਾਤਲ ਵਿਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕਲਕੱਤਾ ਗੇਵਿਉ' 1856, ਪੰਨਾ 240 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, 'ਧੜਵੇਲ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ, ਰਾਜਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਸਟੇਟ ਦੇ ਸੰਦ ਸਭ ਰਲ-ਮਿਲ ਸੰਥਾਲਾਂ ਦਾ

ਜਲ ਭਰਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ

(ਨਾਟਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ

ਸਫ਼: 142, ਕੀਮਤ: 250 ਰੁਪਏ

ਗੋਲਡਮਾਈਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ

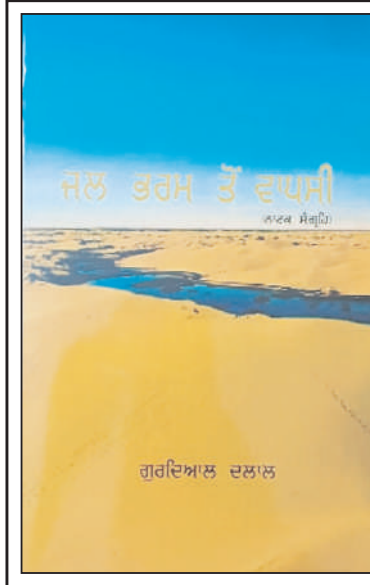
'ਨਾਟਕ' ਵਿਭਿੰਨ ਕਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾ ਹੈ। ਪਾਠ ਅਤੇ ਮੰਚ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ; ਇਸ ਵਿਧਾ ਦਾ ਖਾਸ ਪਛਾਣ ਸੂਤਰ ਹੈ। ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ/ਨਾਟਕਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਚੇਤਤਾ 'ਚੋਂ ਹੀ ਨਵੇਂ ਨਾਟ ਰੂਪ ਉਠੇ ਹੋਏ ਹਨ/ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਨੈਨੋ ਨਾਟਕ' ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਟ-ਪ੍ਰਯੋਗ ਲੜੀ ਵਿੱਚ 'ਇਕ ਪਾਤਰੀ ਨਾਟਕ' ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਚਲਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਵਲ/ਕਹਾਣੀ/ਕਵਿਤਾ ਆਦਿ ਨਾਟ-ਰੂਪਾਂ ਤਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਟ-ਰੂਪਾਂ ਤਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਪੱਧਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ: ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਕਥਾਤਮਕ ਤਾਉ ਟੱਕਰ ਵਿਚਲੀ ਨਾਟਕੀਅਤਾ ਦਾ ਗੁਣ, ਨੌਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਮੰਚ-ਯੋਗਤਾ, ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਚ ਡੀਜ਼ਾਇਨਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁਚੀ, ਨਵਾਂ ਮੰਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਅ, ਟੀ ਵੀ/ਸਿਨੇਮਾ/ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਆਦਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮਿੱਥ ਕੇ ਇਸ ਵਿਧਾ ਦੇ ਸਰਚਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਠ-ਮੰਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਪੂਰ ਵੀ ਹਨ, ਪਰ ਕਥਾ ਦਾ ਸਰਲੀਕ੍ਰਿਤ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਮੰਚ ਕਾਰਜ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਸੋਝਤਮੂਲਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਫਿਕਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਗਨਜੋੜਤਾ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਵਮੀਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਕਲਾਣ' 'ਚੋਂ 'ਨਵਾਂ ਜਨਮ' ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਾਟਕ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਤਵਤੀਸ਼' ਦਾ 'ਕਾਤ' 'ਚ ਨਾਟ ਰੂਪਾਂਤਰਨ, ਗਾਰਗੀ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਮੰਚ ਅੱਗੇ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਪਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਟਕ (ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ) ਅਜਿਹੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਸੋਮਪਾਲ ਗੇਰਾ, ਕੀਰਤੀ ਕੁਮਾਰ, ਲੱਖਾ ਲਹਿਰੀ, ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ, ਸ਼ਬਦੀਸ਼ ਜੋੜੀ, ਗੋਰਵ ਵਿੱਜ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਉੱਤਰਨਾ ਆਦਿ ਕਈ ਨਾਂਅ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਵਿਤਾ, ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ ਆਦਿ ਦੀ ਮੰਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਨਾਲ ਮੁਲ ਰਚਨਾਕਾਰ, ਨਾਟਕਕਾਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਅਦਾਕਾਰ, ਪਾਠਕ/ਦਰਸ਼ਕ ਆਦਿ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸੰਵਾਦਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਨਾਟ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਦੀਆਂ ਮੁਖੀਆਂ, ਖਾਮੀਆਂ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਿਚਾਰਕ ਚੱਟਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ-ਮੰਚ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਵਿਧਾਈ ਲੋਕ ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ

ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦਾ ਨਾਟ-ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ

ਹੈ। 'ਜਲ ਭਰਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ' ਨਾਟਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅੱਠ ਨਾਟ-ਕਿਰਤਾਂ ਸ਼ਬਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਮੰਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਗਮਾ ਕਾਂਤ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਕਹਾਣੀ ਆਧਾਰਤ ਨਾਟਕ 'ਜਹਿਰ' ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਮਹਿਗਾਈ/ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੇਈਮਾਨੀ, ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਰੁਚੀ, ਘਰੇਲੂ ਅਸਾਵਾਂਪਣ, ਮਰਦ ਰਹਿਮ, ਨਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ, ਦਾਜ-ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ 'ਜਹਿਰੀਲੋਪਣ' ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦੇ ਹਨ। ਕੈਮਿਸਟ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਨਾਟ-ਸੰਵਾਦ 'ਚੋਂ ਅੰਬਸਰਭ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ 'ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ' ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ 'ਕੁੜੀਆਂ' ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਕਿਰਤੀ ਬੰਦੇ ਪਾਖਰ ਨੂੰ ਕਹੇ ਬੋਲ 'ਅੱਛੇ ਮੈਂਕ ਮਾਰੀ ਜਾਨੋਂ' ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾ ਉਸ ਨੂੰ, ਬਈ ਤਿੰਨ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਆਚਾਰ ਪਾਉਂਦੇ ਆ।' ਭੰਡਾਯੋਗ ਹਨ। ਕਾਮਰੇਡ ਬਾਪ-ਧੀ ਦੀ ਨਿਪੜਕ ਸੋਚਣੀ ਠੇਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਟਕ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਧੀ ਦੀ ਥਾਂ ਪੁੱਤ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਡ ਦਾ ਸਾਈਕਲ 'ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ' ਬਣ ਗੁੱਝੇ ਅਰਥ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਝਾਕੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਪੂਰਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਪਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਨਾਟਕ, ਸੰਦੇਸ਼ ਮੂਲਕ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਸਲੀਮਾ ਨਸਰੀਨ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਲੱਕਾ' ਨੂੰ 'ਬਦਲਾ' ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਿਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਦੀ ਇਨਸਾਨੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਵਾਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ, ਮੰਦਰ-ਮਸਜਿਦ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਦੰਗਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ

ਰਚਾਰਾ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਡਾ. ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਚ-ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਕਰਨ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਨਾਟ-ਰੂਪਾਂਤਰਨਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧਰਮ/ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲ ਵਿੱਚ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਨਾਟ-ਅਰਥ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਅਰਥ ਖੁਰ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੱਥ ਮੂਲਕ ਵੇਰਵਿਆਂ/ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤਤਾ ਨਾਲ ਨਾਟਕ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਗੁਰਬਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। 'ਦਾਨ ਪੁੰਨ' ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ 'ਚ ਪਾਤਰੀ ਨਾਟਕ 'ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ' ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਵਿੱਚ ਬਿਰਥ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਚਿਤਰਣ ਹੈ। ਅੱਲਾਦ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਵਹਾਰ ਸਮਾਜ ਸੰਕਟ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਪੁਨਰ ਜਨਮ' ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਬਿਰਥ ਦੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਬਿਰਥ ਆਸ਼ਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਪੁੰਨੀ ਮੌਰ; ਵਿਯੋਗੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੋਲਾਲ ਸਿੰਘ

ਦੇ 'ਪੁਨਰ ਜਨਮ' ਨੂੰ ਬਿਰਥ ਆਸ਼ਮ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੇ ਤਕੜਾ ਵਿਅੰਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਰ ਚੁੜਾਮਨੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਯੋਗ' ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 'ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਜੋਗਣ' ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਸਥਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਾਸਲ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਘਰੇਲੂ ਨਕਾਰਾਣੀ ਬਣ ਕਿੱਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਪਾਰਮਿਕ ਪਾਠਕ/ਦਰਸ਼ਕ/ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਡਾਗਰੀਬੀ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅੱਲਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮੌਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ ਅਤੇ ਡਾਗਰੀਬੀ ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਚੋਂ ਨਾਟਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਲਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਨੌਕਰੀਪੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਬ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਮ ਬਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸੁੱਚਤਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲੋਟੂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਹੈ। ਨਾਟ-ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਜੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਭਜਾਉਣਾ; ਦਲੇਰਾਨਾ ਛੇਸਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਲਾਲ ਆਪਣੀ ਮੰਤ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਠੇਕਾ ਬਿਰਥ ਆਸ਼ਮ ਦੇ ਮਨੋਜਰ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਘਰ-ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਰਗ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਟ-ਪਾਤਰ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦਾ ਸੰਵਾਦ ਵੇਖੋ-ਅਸੀਂ ਬੇਸ਼ਕਾਰਾ ਬਹੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮੰਤ ਮਗਰੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਚਾਰਜ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਸੰਬਾਇਲ ਨੰਬਰ—। ਇਹ ਸੰਵਾਦ ਉਸਰ ਰਹੇ ਨਵ-ਜੀਵਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰਕਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਚੰਦਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਬਣੇ ਨਾਟਕ 'ਜਾਮਣ ਦਾ ਰੁੱਖ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਮਣ ਦੇ ਰੁੱਖ ਬੱਲੇ ਦੱਬੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫਾਇਲਾਂ 'ਚ ਰੁਲਦੇ ਵਿਥਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਭੇਡਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਦਾ ਬੋਲ ਵਿਵਹਾਰ ਸਮਾਜਿਕ-ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਗਾਹ ਵਿੱਚ ਕਰਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਅਸਹਿਯੋਗੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਕੁਲਝੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਮੁਲਾਮ ਮਾਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਉਣਾ; ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਹੀਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖਕ ਨਾਟਕ 'ਜਲ ਭਰਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ' ਰਾਮ ਨਾਥ ਰਾਏ ਦੀ ਬੰਗਲਾ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਿਰਥ ਬੰਦੇ ਰਾਮ ਲਾਲ ਦੀ ਹੋਣ-ਹੋਣੀ ਹੈ। ਅੱਲਾਦ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਤਾ/ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵਾਉਣਾ ਅੱਥਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ, ਪੰਡਿਤ/ਜੋਤਿਸ਼ ਤੱਕ ਮੰਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇਬੱਧ ਖੋਜਣਾ; ਪੁੱਤਰਾਂ/ਧੀ ਨੂੰ ਪਰਥਣ ਦੀ ਵਾਹ ਲਾਉਣਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਪ ਨੂੰ ਪੁੰਨੀ-ਵੇਸਤ ਸਮਝਣਾ ਆਦਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਮਾਰੇਲ ਸਮਾਜਿਕ-ਕਟਾਖਸ਼ ਸਿਰਜਣਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਤਰ ਘੇਰਾ ਬਹੁਰਗਾਂ ਦੀ ਫਿਕਰਮੰਦੀ/ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਦਲਾਉਸ਼ੀਲਤਾ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਕਾਮਰੇਡ ਪਾਤਰ/ਸੰਵਾਦ-ਉਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ; ਸਿਰਜਕ ਦੀ ਮਨੋਰਥ-ਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਨਾਟ-ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦਾ ਗੋਭ/ਸਿਰ ਭਾਰ ਬੋਠਣਾ; ਨਾਅਰੇ ਅਤੇ ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਆਦਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਟ-ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਗਲਪ/ਕਾਵਿ/ਨਾਟ-ਸਾਹਿਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਇਹ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਸ ਕਿਰਤਾਂ ਦਾ ਨਾਟ-ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹੀ ਸੰਵਾਦ-ਲੜੀ ਬਣ/ਬਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਸੁਭਰਧਾਰ ਦਾ ਬਹੁ ਸੰਦਰਭੀ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਹਨੇਰ-ਚਾਨਣ, ਆਵਾਜ਼ਾਂ, ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਆਦਿ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਨਾਟ-ਰੂਪ ਨਿਖਰਦੇ ਹਨ/ਹੋਰ ਨਿਖਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਟਕੀ ਮੰਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਥਾ ਸੁਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਫ਼ਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਰਚਨਾ ਦਾ ਦੂਜੀ ਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਖ਼ਲ ਲਈ ਮੰਚ/ਦਰਸ਼ਕ/ਪਾਠਕ/ਲਿਖਤ ਆਦਿ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਮੰਚਨ ਸਲਾਹਦੇਯੋਗ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਵਿਕਾਸ-ਰੇਖਾ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਾਟ-ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਂਭਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ-ਖੋਲ/ਅਲੱਚਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿੱਗਰ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੰਪਰਕ-85281-00088

ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ

(ਨਾਵਲ)

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ

ਪੰਨੇ : 206, ਮੁੱਲ : 320 ਰੁਪਏ

ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਹਥਲਾ ਨਾਵਲ 'ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ' ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ ਦਾ ਪਲੇਨਾ ਨਾਵਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਪਰਵਾਰਕ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੂਮਿਕਾ/ਮੁੱਖ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਖਣੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਥਾ ਕਰੀਬ ਦੋ ਸੌ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਛੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਿੱਠ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਦਿਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਓਨਾ ਪ੍ਰੇਮ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕੁਝ ਕੁ ਗੱਲਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੁਣ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਵਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚਾਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਦਾ ਆਰੰਭ ਧੋਬੀ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਅੰਤ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਧੋਬੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਮ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਅਜਿਹੇ ਭਲੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਧੋਬੀਆਂ ਦਾ ਪੁਸ਼ਤਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਵਾਲਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਆਰ ਹੀ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਾਈ ਰਾਮ ਕੁਰ ਆਪਣੀ ਭਤੀਜੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਮ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕਰਮ ਕੋਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਰਮ ਦੀ ਭੂਆ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਵਕੀਲ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਕੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਨਾਂ ਸਕੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਅਤੇ ਕਰਮ ਦੀ ਧੀ ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ ਨੇੜਰਹੀਣ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਚੰਨੜੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ

ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ

ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹਰਭਾਗ ਸਿੰਘ ਪਾਗਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੇਰੇ ਇਲਾਜ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕਰਮੇ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ

ਤੇਜੰਦਰ ਚੰਡਿਓਕ

ਇਕ ਰਹੱਸ ਹੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ੋਲਦਾਰਨੀ ਦੀ ਆਕੜ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਰਮੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮੰਜਾ ਬੁਣਨਾ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਾਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਧੀ ਕੋਈ ਕੰਮੀ ਕਮੀਣਾ ਦੀ ਧੀ ਨਹੀਂ। ਕਰਮੇ ਦੀ ਧੀ ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ ਪੜ੍ਹਦੀ-ਪੜ੍ਹਦੀ ਔਮੋ.ਏ ਸੰਗੀਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਸਨਾਵਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਵੀ ਇੱਕ ਲੱਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਪਾਹਜ ਹੈ। ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਚੰਡੀ ਚੰਡੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਡਾਕਟਰ ਸਨਾਵਰ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਤਮਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਰਭਾਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨਿਰਲੋਪ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰੋੜਾ ਸਮਝ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਰਲੋਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ ਖਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਨਾਅਰੇ ਦਾਦੇ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਿਰਕੇ ਵਾਲ ਫਰੇਡਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹਰ ਨਿਰਲੋਪ ਕੌਰ ਦਾ ਘਰ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲੜਕਾ ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ ਔੱਛ ਸੀ ਆਈ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਘਪਲੇ ਅਤੇ ਖਲਾਤਕਾਰ

ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਜ਼ੇਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਹਿ ਕਰਮਚਾਰਨ ਕਿਰਨ ਵਿਰਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਜੋ ਵੱਡਾ ਵਕੀਲ ਹੈ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਡਾਕਟਰ ਸਨਾਵਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਰਦੇ

ਹਨ। ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਉਲਟ-ਪੁਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਥਾਂ ਕਰਮੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋੜਾ ਅੱਥੀ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨਾਲ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਛਤੌਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਸ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਹਰਭਾਗ ਨੂੰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਸ਼ਗਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕਿਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ। ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਇਕ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਜ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡਨ ਜਰਨੈਲ ਕੌਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗਲ ਖੁੱਲ ਕੇ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਕੀਲ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਔਰਤ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਟਰ ਬੱਤੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਔਰਤੀਭੈਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬੇਅੰਤ ਨੂੰ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਹ ਕੌਣ ਸੀ? ਸਪੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਿੱਪੀ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਬਨੇਰੇ, ਘੁੰਗਰੀਆਂ, ਕਾਵਾਂ, ਤੌਣ, ਬੱਟੇ ਆਦਿ ਪੰਛੀ ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੰਗ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਚੁੱਪ ਦਾ ਬੋਲ ਕਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਗ ਜਿਹੀ ਤਸਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਾਸਤੂਆਂ ਦਾ ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਲੋਚਨਾ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਗਤੀ ਅਤੇ ਪੱਥਰ, ਸੁਪਨਾ ਦਾ ਅਕਸ, ਉਸ ਦੀ ਦੋਹ, ਚੁੱਪ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ, ਅਸੁਣੇ ਤੱਕ, ਵਿਖੰਡਤਾ, ਨੰਗੀ ਤਲਵਾਰ, ਜ਼ਮੀਰ ਆਦਿ ਅੰਤ, ਚਕਲਾ, ਉਪਦੇ ਤਕ, ਤਲਾਸ਼, ਇਹ ਕੱਟੇ ਹੋ, ਆਖਰੀ ਪਿਰ, ਸਮਾਧੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ 26 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਥਾਕੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਹੇ ਦਾ ਮਨੁੱਖ, ਕੱਚੀ ਮੁਹੰਬਤ, ਕਵਿਤਾ ਸਹਿਰਾ, (ਸਮਾਧੀ ਤੇ ਅੰਗੁਰ), ਗੁਆਚਾ ਬੁੱਧ (ਕੁੱਖ ਦਾ ਮਾਨਵੀਕਰਨ), ਪਲਮਾ ਅੱਜਕੱਲ, ਵਾਲਦੇਨ, ਬੁਝ ਗਿਆ ਦੀਵਾ, ਗਤੀ ਦਾ ਭਰਮ, ਪੱਕੀ, ਨਜ਼ਦ ਦਾ ਸੱਚ ਆਦਿ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ। ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ 2012-2019 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਤਿਕ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬ 'ਸੁਨਭ ਬੋਲ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਕਵੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਵਿ ਉਭਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕਾਵਿ ਦਰਪਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਗਤ ਹੈ।

— ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਸੱਜਰਾ ਸਾਹਿਤ

ਦੋ ਦੂਣੀ ਚਾਰ (ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ) ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਚੌਢੜਾ ਸਫ਼: 48, ਮੁੱਲ: 100 ਰੁਪਏ ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਸ਼ਹੀਦ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ

(ਜੀਵਨੀ) ਸੰਪਾ. ਬਲਬੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਫ਼: 54, ਮੁੱਲ: ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਮਾਲਵਾ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਸੈਂਟਰ, ਬਠਿੰਡਾ

ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧੌਤੀ ਤੋਂ ਦੋਸੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਣ ਲਈ, ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚਿਆ। ਸ਼ਹੀਦ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਲੁੱਟਣ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ। ਸ਼ਹੀਦ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੈਨੇਡਾ) ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣਿਆਂ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਬੁਛਾੜ ਝੱਲਦਿਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਝੋਲੀਚੁਕ ਬੋਲਾ ਸਿੰਘ ਹੱਥੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਅੰਕਿਤ ਕਰ ਗਏ।

— ਸੰਪਾਦਕ ਵੱਲੋਂ

ਅੰਬੋਢਕਰ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਰਾਮ ਪੁਨਿਆਨੀ ਅਨੁ. ਕੇ ਔਸ ਅਜ਼ਾਦ ਸਫ਼: 63, ਮੁੱਲ: 100 ਰੁਪਏ ਵਾਈਟ ਕਰੋਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸੋਹਾਨੀ

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਅੰਬੋਢਕਰ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ

ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ 'ਤੇ ਕਾਬਜ ਹੋਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਬੋਢਕਰ ਉੱਤੇ ਪਿਆਰ ਅਚਾਨਕ ਉੱਭਰਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਬੋਢਕਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਥ ਦੁੱਖ ਪਰਵਾਰ ਆਰ ਔਸ ਔਸ ਹੈ,

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਕੀ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ, ਕੀ ਦੱਸਾਂਗੇ, ਸਾਡੇ ਪਿੱਛ ਦੀ ਬਾਤ ਮੀਆਂ ਇਸ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਸਾਵਣ ਵਿਚ ਵੀ ਨਾ ਹੋਈ ਬਰਸਾਤ ਮੀਆਂ

ਤੋਰਾ ਸਾਰਾ ਅਦਬ, ਲਿਆਕਤ, ਇਲਮ ਪਵੇਗਾ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਗਲਮੈਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਜਦ ਪਰਥਵਰੀ ਜਾਤ ਮੀਆਂ

ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜੰਨਤ ਦੇ ਲਾਹੇ ਲਾ ਕੇ ਕਿੱਥ ਵਰਦਾਦੇਗਾ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਪਲ ਵਿਚ ਦੇਖੀ ਕੁਲ ਕਾਇਨਾਤ ਮੀਆਂ

ਮਿੱਟੀ 'ਚੋਂ ਜੰਮੇ, ਮਿੱਟੀ ਨੇ ਪਾਲੇ, ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਹਰੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤਮਗੇ ਖ਼ਾਤਰ ਬਦਲੀ ਨਾ ਅੰਕਾਤ ਮੀਆਂ

ਜਦ ਵੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗੀ ਤੇਰੀ, ਉੱਠੀ ਤੇ 'ਗਾਂਹ ਤੁਰ ਜਾਈ' ਏਥੇ ਨਾ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਨਾ ਹੋਈ ਪ੍ਰਭਾਤ ਮੀਆਂ

'ਯਮ ਹਿੰਦੀ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਬੁੱਝਣ ਲਗਦਾ, ਜਦ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਰਕੇ ਧੁਖਦੀ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਸ਼ੌਚ ਗੁਜਰਾਤ ਮੀਆਂ

ਪੁੜ 'ਚ ਲਿਪਟੀ, ਬੇਦ ਪਈ ਖਿੜਕੀ ਨੇ ਸੈਨਤ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਚਿਹਰੇ ਹੋਇਆ ਇਸ ਕੂਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰੀ ਨਾ ਬਾਰਾਤ ਮੀਆਂ

(2) ਗਾਂਧੇ ਗਾਂਧੇ 'ਚ ਬਿਖਰੀ ਪਈ ਪੁੜ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮਲ ਜਾਣ ਤੱਕ ਇਸ਼ਕ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ, ਸੂਰਤ ਬਦਲ ਜਾਣ ਤੱਕ

ਮੈਨੂੰ ਤੋਹਫੇ 'ਚ ਬੋਝੀ ਦੇ ਕਿੱਲ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਅੰਗੂਠੀ ਮਿਲੀ ਰੋਜ਼ ਨਿੱਲਣਾ ਪਿਆ ਦੋਵਾਂ ਕੰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ 'ਚ ਰਲ ਜਾਣ ਤੱਕ

ਤਪਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਰਿਹਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਹਾਂ ਮਦਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਸੂਰਜ ਦੇ ਢਲ ਜਾਣ ਤੱਕ

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਤੇਰੀ ਤਾਘ ਕਰਦਾ ਇਕ ਅੱਲ੍ਹੜ ਜਿਹਾ ਫੇਰਹ ਸੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਪਤੀ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਚ ਢਲ ਜਾਣ ਤੱਕ

ਦੇ ਪਲਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਉਦਾਸੀ 'ਚ ਵਟਦੀ ਗਈ ਸੁਰਖ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮੁਰਬਾ ਕੇ ਕਾਲਜ ਜਿਹੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਣ ਤੱਕ

(3) ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਬਰ 'ਚ ਫਸ ਕੇ ਕੌਸੇ ਮੰਜ਼ਰ ਸਿਰਜ ਲਏ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਰਸਤੇ ਬਣਾਨਾ ਸੀ,

(4) ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਰੀ ਹੈ ਬੇਕਰਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ਇਤਿਅਸ

ਐਤਵਾਰ, 20 ਅਕਤੂਬਰ 2024 (ਅਖਬਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਫ਼ਾ)

ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ ਦਾ ਚਰਚਿਤ ਹਸਤਾਖਰ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਚਰਚਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਬੜੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਜ਼ਲ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਚਿਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਿਹਨ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਵਰਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਅਰਥ ਗਹਿਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਇਰੀ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਭਟਕ ਰਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬਿੰਬ ਸਿਰਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੂਹ ਦਾ ਬਿੰਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।

- ਸੰਪਾਦਕ

ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਘਰ ਸਿਰਜ ਲਏ ਨੇ

ਮੇਰੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਉਸ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਉਸ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਚਿੱਤਰ ਸਿਰਜ ਲਏ ਨੇ

ਬੁੱਤਘਾਣੇ ਨੇ ਇਕ ਪੱਥਰ 'ਚੋਂ ਜਿੱਥਾ ਵੱਡਾ ਬੁੱਤ ਘੜਿਆ ਸੀ ਦਰਸ਼ਕ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ਤਿੜਕਣ ਦੇ ਡਰ ਸਿਰਜ ਲਏ ਨੇ

ਤੇਰੀ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਬੰਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅੰਧੀ, ਰੱਬਾ ਆਪਾਂ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆ, ਆਪਣੇ ਪਰਬਤ, ਸਾਗਰ ਸਿਰਜ ਲਏ ਨੇ

ਪਹਿਲੀ ਸਫ਼ ਦੇ ਮੋਮਨ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਸੌ ਖ਼ਤਰੇ ਸਨ ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਤਿਮ ਸਫ਼ ਦੇ ਅੱਖਰ ਸਿਰਜ ਲਏ ਨੇ

(4) ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਰੀ ਹੈ ਬੇਕਰਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

ਲੋਕ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਪਰਤਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਆ ਰਹੇ ਸਵਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

ਖੁਸ਼ ਦਿਸਣ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਕੰਧ 'ਤੇ ਚਿਪਕੇ ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

ਆਪਣਾ ਹਰ ਰਾਜ਼ ਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਖੁਦ ਚੁਗਲਖੋਰ ਰਾਜਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

ਸਜ ਕੇ ਸ਼ੋਅ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਲਾਲ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਸਿਤਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

ਸੁਣ ਕੇ ਬੂਚਾਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਰਬਰਾ ਕੇ ਡਿੱਗੇ ਮੀਨਾਰਾਂ ਵਾਂਗ

(5) ਕੈਦੀ ਨੇ ਏਹੀ ਸੋਚ ਕੇ ਦੀਵਾਰ 'ਤੇ ਉਕਾਬ ਦੀ ਮੂਰਤ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਇਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਏਸ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਤਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋਈ ਹੈ

ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਜੋ ਵੇਖਿਆ, ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਜੋ ਜੀਵਿਆ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਸਭ ਯਾਦ ਆਉਣਾ ਹੋਈਆ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਫਿਲਮ ਵਾਂਗ, ਜਦ

ਗਿਆਰਾਂ ਜੁਲਾਈ ਹੋਈ

ਮੇਰੇ ਰਕੀਬ ਤੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੀਮ ਸਬਜ਼ ਵਰਕ 'ਤੇ ਲਿਖਣੀ ਹੋ ਪਿਆਰ ਦੀ ਗਜ਼ਲ ਫੁੱਲੀ ਨਾ ਉਥੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਕਾਹਲੀ 'ਚ ਮੋਟ'ਰੀ ਗਈ ਮੇਰੀ ਲਿਖਾਈ ਹੋਈ

ਆਖ਼ਰਲੀ ਲਾਰੀ ਤੁਰਨ ਤੇ ਸੂਰਜ ਵੀ ਸਾਵੇ ਧਾਨ ਦੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਛਿਪਦਾ ਹੋਇਆ ਧਾਗ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੇ ਵਕਤ ਇਹ, ਚਿੱਤ ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਏਦਾਂ ਵਿਦਾਈ ਹੋਈ

ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਦੇਖਣਾ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਜਨਮ ਦਾ ਦਿਨ ਅਣਗਿੱਲਿਆ ਹੀ ਜਾਦੇਗਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਯਾਦ, ਉਹ ਬੀਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਅੰਤ ਪਰਾਈ ਹੋਈ

(6) ਮੀਂਹ ਦਾ ਮੌਸਮ, ਘੁੱਪ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ, ਬੁਝੀ ਕੰਦੀਲ... ਓ ਯਾਰ ਡੱਬੀ ਵਿਚ ਬਚੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਕ ਆਖ਼ਰਲੀ ਤੀਲ੍ਹ... ਓ ਯਾਰ

ਮਿਰਗ ਤਿੜਨਾ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੋਚਾਂ ਤੱਕ ਫੇਲ ਗਈ ਤਪਦੀ ਰੋਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਨਕ਼ਲਿਸਤਾਨੀ ਬੀਲ... ਓ ਯਾਰ

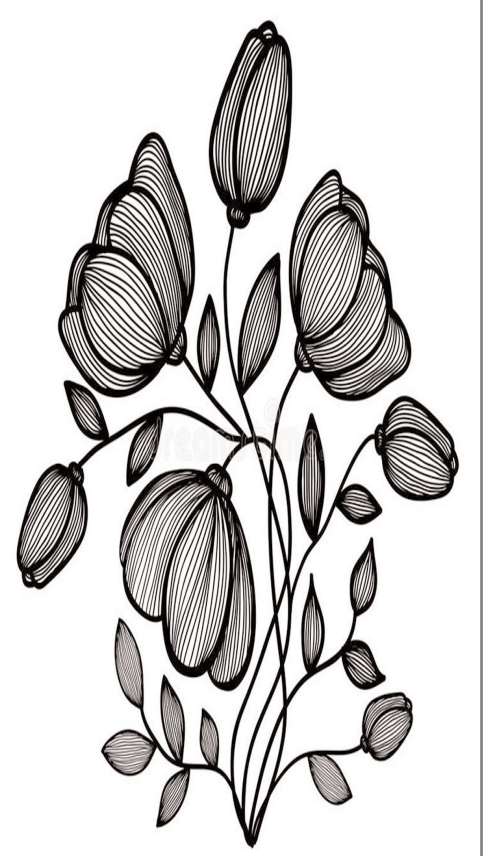
ਚੁੱਝ ਵਿਚ ਮਾਸ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਲੈ ਕੇ ਆਣ ਬਨੇਰੇ ਬਹਿ ਜਾਂਦੀ

ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਮੋਡਰਾਉਦੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਸ਼ਾਮ-ਸੂਰਜ ਇਕ ਚੀਲ... ਓ ਯਾਰ

ਫੁੱਲਾਂ ਲੱਦੇ ਟਾਹਣ ਸਵੇਰੇ ਤੀਕਰ ਰੁੱਝ-ਮਰੁੱਝੇ ਸਨ ਇੱਕੋ ਰਾਤ 'ਚ ਮੌਸਮ ਹੋਇਆ ਕੁਝ ਏਦਾਂ ਤਬਦੀਲ... ਓ ਯਾਰ

ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉਮਰਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਏਦਾਂ ਮਿਣਦੇ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵੱਖੀ, ਕਿੱਥੇ, ਕਿੰਨੇ ਮੀਲ... ਓ ਯਾਰ

ਤੂੰ ਲਿਖਦਾ ਰਹਿ ਗਜ਼ਲਾਂ ਬਹਿ ਕੇ ਪਰ ਤੇਰੇ ਸਮਕਾਲੀ ਤਾਂ ਅੱਧੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੋਏ, ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ... ਓ ਯਾਰ

ਮਹਾਨ ਗ਼ਦਰੀ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ (ਬੱਦੋਵਾਲ)

ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ ਦਾ ਜਨਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ ਬੱਦੋਵਾਲ ਵਿਖੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1879 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਪੂਰੇ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ 20-10-1898 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 01-04-1905 ਤੱਕ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਛੇ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਅਣਖੀਲੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਫੌਜੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਤੇ ਚਾਈ ਸਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 30 ਅਕਤੂਬਰ 1907 ਨੂੰ ਰੋਟੀ-ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਲਪਾਈਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਦੋ ਸਾਲ ਵਿਲਪਾਈਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮਨੀਲਾ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਅੱਗੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਕੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਵੈਲੀ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਹੱਦ 'ਤੇ ਮੈਕਸੀਕਾਲੀ ਕਸਬੇ ਨੇੜੇ 200 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਕਾਪਰ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਬੇਹੱਦ ਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ੀ ਸੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ। ਖੂਨ-ਪਸੀਨਾ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਡਾਲਰ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੋਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੈਰ-ਪੈਰ 'ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲੇ ਸਲੂਕ ਦੇ ਸ਼ੇਲੇ ਅਣਖੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜ਼ਖਮੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਅੰਦਰ ਸਾਨਵਰਾਂਸਿਕੋ ਦੇ 'ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ' (ਹੈਂਡਕੁਆਟਰ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ) 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ 'ਗ਼ਦਰ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਰਚਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਸਬਕ :

ਪਹਿਲਾ ਸਬਕ : ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਇਨਕਲਾਬ, ਦੂਜਾ ਸਬਕ : ਧਰਮ ਆਪੇ ਆਪਣਾ, ਤੀਜਾ ਸਬਕ : ਸਭ ਗੁਲਾਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੋਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣਾ, ਚੌਥਾ ਸਬਕ : ਤਨਖਾਹ ਮੌਤ ਤੇ ਇਨਾਮ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਚਾਰੇ ਸਬਕ ਕਰ ਲਏ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਠ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ। ਲੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ 'ਗ਼ਦਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਗਾਉਣਾ' : 'ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹਿੰਦ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਵਣ ਦਾ, ਆਓ ਸ਼ੇਰ ਗ਼ਦਰ ਮਚਾਈਏ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਖੁੰਝਾਵਣ ਦਾ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਲਾਟ ਦੇ ਸੱਜਰੇ ਬਣੇ ਪਰਵਾਨੇ ਨੇ ਜੋਚਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਬੁੱਝਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। 15 ਅਕਤੂਬਰ 1914 ਨੂੰ 'ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ' ਪੁੱਜ ਕੇ ਬਣ ਗਏ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਕੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਬੰਦ ਪਏ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਗ਼ਦਰ' ਨੂੰ ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਸੰਪਾਦਕ। ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫੌਜਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਹਰਨਾਮ ਚੰਦ, ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ, ਮੰਗੂ ਤੇ ਰਘਵੀਰ ਸਮੇਤ ਆਪ 'ਜਹਾਂਗੀਰ' ਗੁਪਤ ਨਾਂਅ ਹੇਠ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1915 ਨੂੰ ਜਰਮਨ ਕੌਲਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹਿੰਦ ਦੀ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਵਾਸਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਭਰਿਆ ਸਪੈਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। 5 ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਘਮਣਾਘੇਰੀਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਫੜੇ ਗਏ ਸਤੰਬਰ 1915 'ਚ, ਪਰ ਜਕਾਰਾਤ (ਜਾਵਾ) ਵਿਖੇ ਜਰਮਨ ਕੌਲਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਚ ਨਿਕਲੇ। ਜਾਵਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ 'ਗੰਗਰਾਜ਼' ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ 01-01-16 ਤੋਂ 01-01-38 ਤੱਕ 'ਉਸਮਾਨ ਖਾਂ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਤੀਜੀ ਰੂਪ 'ਚ ਗੁਪਤਵਾਸ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਥੇ ਦੇ 'ਸੁਭਾਨਿਥ' ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ / ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਹਿਣ ਨਾਲ ਉਪਰੰਤ ਇੱਕ ਬੀਬੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੁੱਝੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਵਕਤ 25 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ। ਸ਼ੰਘਾਈ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪੁਲਸ ਤੇ ਸੀ ਆਈ ਡੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਵਾ 'ਚ ਭਾਲ-ਭਾਲ ਕੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ

ਗਈ। ਆਪ ਦੇ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਗ਼ਦਰ ਸੁਪਨਾ ਸਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣਦੇ ਹੀ ਆਪ ਨੇ ਹਿੰਦ 'ਚ ਗ਼ਦਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੌਕਾ ਮੇਲ ਨੂੰ ਬੁੱਝ ਲਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 01-01-1938 ਨੂੰ ਆਪ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਹੀ ਫੜ ਗਏ। ਗ਼ਦਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਚੱਲ ਪਏ। ਸ਼ੰਘਾਈ ਤੇ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਨੂੰ ਗੜ੍ਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਲੀਗ ਤੇ ਫੌਜ 'ਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕੰਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਵਰੀ 1938 ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ 1944 ਤੱਕ ਅਨੇਕਾਂ ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਗ਼ਦਰੀ ਫੌਜੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਗਾਂਗਕਾਂਗ, ਪਿਨਾਗ, ਸਿੰਘਾਪੁਰ, ਰੰਗੂਨ ਤੇ ਬੈਂਕਾਕ 'ਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਹਿੰਦ 'ਚ ਗ਼ਦਰ ਦਾ ਖੁੰਝ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ, ਜਿਹਨਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਵਾਸੀ ਲਾਏ, ਗੱਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਤੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਭੇਜੇ। ਬਾਕੀ ਗ਼ਦਰ ਲਈ ਸੂਝਦੇ ਰਹੇ। ਆਪ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਪੁੱਤਰ ਵੱਡਾ ਹੋਰੀ (ਵੱਡਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ) ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇੰਡੀਆ ਫਰੰਟ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਦ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਲੜਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੂਜਾ ਸਪੁੱਤਰ ਛੋਟਾ ਹੋਰੀ (ਛੋਟਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਵੱਜ ਦੇ ਖੁੰਝੀਆਂ ਕਾਰਜਾਂ ਬਦਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼, ਡੱਚ ਤੇ ਜਾਵਾ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ 1945 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਕੌਂਸਲ ਪੱਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਤੇ ਛੋਟਾ ਹੋਰੀ ਦੋਨੋਂ ਬਚਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ। ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 1948 ਤੱਕ ਡੱਚ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਤੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 1948 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੱਦੋਵਾਲ ਪਰਤੇ। ਗੁੰਨਾਮ, ਪੁੱਤੂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ, ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਾਲਾ, ਕ੍ਰਾਂਤੀ 'ਚ ਅੱਟਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲਾ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਵਾਲਾ ਫਕੀਰੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਏ 15 ਅਗਸਤ 1969 ਨੂੰ ਬੱਦੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਵਤਨ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਤੇ ਉੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸੂਹੇ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ-ਸਦਾ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਜੋਸ਼, ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਮੁੱਖ ਸੋਮਾ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਅੱਜ ਮਹਾਨ ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਜਰਨੈਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਪਿੰਡ ਬੱਦੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਮਹਾਂ ਵਿਵਸ ਮੱਕੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਰਚ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕਰਨਗੇ।

—ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ
ਫੋਨ. 96464-02470

ਸਦਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਗ਼ਦਰੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ

ਪਿੰਡ ਬੱਦੋਵਾਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦੇ ਗ਼ਦਰੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ ਦਾ ਇਹ ਨਾਂਅ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਨਾਂਅ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੈ। ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਉਥੇ ਜਿਵੇਂ ਮੁਹੰਮਦ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਕਹਾਉਣ ਲੱਗਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਦਾ ਲਾਮਿਸਾਲ ਸੰਗਰਾਮੀਆ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ ਵੀ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀਆਂ ਲੜਾਂ 'ਚ ਉੱਕਰਿਆ ਨਾਮਕਰਨ ਵੇ।

ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਰਤੀ 'ਤੇ ਪਈ 'ਗ਼ਦਰ ਦੀ ਗੁੰਜ' ਨੇ ਜੰਗਲਾਂ, ਪਹਾੜਾਂ, ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਗਰਾਂ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਗੀਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ। ਰੋਟੀ-ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ 'ਚ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣਨਾ 'ਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਿਸ਼ਕਰ ਪਈ। ਉਹਨਾਂ ਵਤਨ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾਏ। 'ਗ਼ਦਰ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੇ ਜੰਗਲ 'ਚ ਚੰਗਿਆਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਬਣੀ। ਵਤਨ ਦੂਰ ਤੋਂ ਕਾਲੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਵਗਾਹ ਮਾਰ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਬਹਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਕੱਢਣ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸੂਹੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਤੁਰ ਪਏ।

ਇਹਨਾਂ ਗ਼ਦਰੀ ਕਾਫ਼ਿਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਕਾਮਾ-ਕਿਸਾਨ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਘਾਟੀ ਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਹੱਦ ਉਤਲੇ ਮੈਕਸੀਕਾਲੀ ਦੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਪਰ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੱਦੋਵਾਲ ਦਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦਾ ਫੇਰਾ ਲੈ ਤੁਰਿਆ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ 'ਤੇ ਫੌਜੀ ਕਾਪਰ ਖਿੜਨ ਲੱਗੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਮੁੱਲ ਵੱਖਰੀ ਕਾਪਰ (ਆਜ਼ਾਦੀ) ਦੀਆਂ ਫੁੱਟੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੜ ਪਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ 'ਗ਼ਦਰ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਉੱਕਰੇ ਸ਼ਬਦ ਸਬਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਡਾਇਰੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰ ਲਏ :

ਪਹਿਲਾ ਸਬਕ : ਇਨਕਲਾਬ ਦੂਜਾ ਸਬਕ : ਮਜ਼ਹਬ ਆਪੇ ਆਪਣਾ। ਤੀਜਾ ਸਬਕ : ਗੁਲਾਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ 'ਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ, ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹਰ ਗ਼ਦਰੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼। ਚੌਥਾ ਸਬਕ : ਤਨਖਾਹ ਮੌਤ ਅਤੇ ਇਨਾਮ : ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਹ ਗ਼ਦਰੀ ਗੁੰਜਾਂ ਗਾਉਣਾ ਲਾਸ ਵੰਜਲਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਆ ਕੇ ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ ਪੁੱਜਾ। ਉਹਨੂੰ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਪੁੱਜ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗ਼ਦਰ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਗ਼ਦਰ ਦਾ ਅਤੇ ਗ਼ਦਰ ਉਸ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿੱਦੋਂ 1913-14 ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਧੂੰਮਾਂ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਬੱਦੋਵਾਲ ਦਾ ਇਹ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਗੱਭਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬੱਦੋਵਾਲੀਆ, ਮਾਂ ਪਰਤੀ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਾਂ ਪਰਤੀ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੂਹੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਈਰਾਜ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਲਈ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬੱਦੋਵਾਲ ਹੁਣ 'ਜਹਾਂਗੀਰ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਫਰ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਉਪਰ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪੇਂਡਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1879 ਨੂੰ ਬੱਦੋਵਾਲ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਪਿੰਡ 'ਚ ਜਨਮਿਆ ਹਰੀ ਸਿੰਘ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1898 ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ 1905 ਤੱਕ ਫੌਜ

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ

ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਲਖ ਤਜਰਬੇ ਝੋਲੀ ਪਾਏ। ਉਹ ਅਖੀਰ ਘਰ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਲਈ 30 ਅਕਤੂਬਰ 1907 ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਤੀ 'ਤੇ 'ਕਮਾਈਆਂ' ਦੇ ਨਿਕਲਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪਰਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਅਤੇ ਵਡੇਰਾ ਪਰਵਾਰ ਸਮਝ ਕੇ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਏਕਤਾ ਦਾ ਫਲ : ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਅਨੇਕਤਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ : ਦੁਰਬਲਤਾ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ, ਏਕਤਾ ਦਾ ਮੂਲ : ਸਮਾਜਵਾਦ ਅਤੇ ਅਨੇਕਤਾ ਦਾ ਮੂਲ : ਸਮਾਜਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੜ ਬੰਨ੍ਹ ਲਏ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਪਤਾ 'ਚ ਖਾਤਮਾ, ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਲੁੱਟ, ਦਾਬੇ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰ 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨੂੰ ਮੁੱਲੋਂ ਬਦਲਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚਤਮ ਧਰਮ ਹੈ।

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬੱਦੋਵਾਲ ਨੇ 'ਫਗੋਂ' ਦੇ ਤਖੱਲਸ ਹੇਠਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਨਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ : ਨਾਮ ਗ਼ਦਰ ਬਕਾਮ ਗ਼ਦਰ ਡਾਕਯਾਨ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਗ਼ਦਰ ਚਲੇ ਆਓ ਜਿਸਕੇ ਹੈ ਗ਼ਦਰ ਕੀ ਕਰਦਾ।

ਨਯਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਨਈ ਕਿਤਾਬੋਂ ਦੂਜਾ ਸਬਕ : ਮਜ਼ਹਬ ਆਪੇ ਆਪਣਾ। ਤੀਜਾ ਸਬਕ : ਗੁਲਾਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ 'ਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ, ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹਰ ਗ਼ਦਰੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼। ਚੌਥਾ ਸਬਕ : ਤਨਖਾਹ ਮੌਤ ਅਤੇ ਇਨਾਮ : ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਹ ਗ਼ਦਰੀ ਗੁੰਜਾਂ ਗਾਉਣਾ ਲਾਸ ਵੰਜਲਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਆ ਕੇ ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ ਪੁੱਜਾ। ਉਹਨੂੰ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਪੁੱਜ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗ਼ਦਰ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਹੋਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਗ਼ਦਰ ਦਾ ਅਤੇ ਗ਼ਦਰ ਉਸ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿੱਦੋਂ 1913-14 ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਧੂੰਮਾਂ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਬੱਦੋਵਾਲ ਦਾ ਇਹ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਗੱਭਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬੱਦੋਵਾਲੀਆ, ਮਾਂ ਪਰਤੀ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਾਂ ਪਰਤੀ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੂਹੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗ਼ਦਰ ਹਮਾਰਾ ਮਜ਼ਹੂ ਹੈ ਗ਼ਦਰ ਹਮਾਰੀ ਜਾਤ ਗ਼ਦਰ ਹਮਾਰੀ ਵਾਲਿਓ ਸੁਨੋ ਹਮਾਰੀ ਬਾਤ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਵਾ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ) ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਆਦਿ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਅਮਿੱਟ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਕੇ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਉਚਾਰਨ, ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੰਗੂ, ਰਘਬੀਰ, ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਚੰਦ ਵੀ ਜੋਟੀ ਰਹੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀ 'ਚ ਲਿਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰਾਂ ਸਾਥੀਆਂ

ਦੇ ਪਿੱਛਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜਹਾਜ਼ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪੰਛ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਸ ਤਲੀ 'ਤੇ ਟਿਕਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ਼ਦਰ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ।

ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਜਕਾਰਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਅਲੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਡੋਅਰੀ 'ਚ ਕੋਈ 150 ਗਾਵਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਮੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਉਸਮਾਨ ਖਾਂ ਸੀ, ਜੋ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਫੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕੱਦ ਵੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਪਾਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ। ਸਿਰਫ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਇਹ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂਅ ਬਦਲ ਕੇ 'ਉਸਮਾਨ ਖਾਂ' ਬਣ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖੇ ਨਾਂਅ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀ ਰਹੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਵਾਇਆ ਜਹਾਂਗੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਸਮਾਨ ਖਾਂ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੇੜ ਨਾਪਟੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਉਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆ ਕੇ ਸਭ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ।

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਉੱਕਰੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣ, ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲਣ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਲੁੱਟ, ਜ਼ਬਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਰਾਜ-ਭਾ

ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਕਤਲ

10 ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੀ.ਐੱਨ. ਸਾਈਬਾਬਾ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਹੋਰਾਬਾਦ 'ਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਦਮ ਤੌੜ ਗਏ। ਪਿੱਤੇ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਸਾਧਾਰਨ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿਣ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੇਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਮਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਪੁਸ਼ਪਾ ਰਾਹੀਂ, ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ (ਅਤੇ ਜੇ.ਐੱਨ.ਯੂ. ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਰਕੁਨ) ਹੇਮ ਮਿਸ਼ਰਾ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਇਬਲ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਿਰਤੋੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਈ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਕਾਲ-ਕੋਠੀ (ਐਂਡਾ ਸੈੱਲ) ਵਿਚ ਕੋਰ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਜਾਨਲੋਵਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੇਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, 'ਇਹ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਮੈਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਉਣਾ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ।' 'ਕੋਰ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਕਰੂਰ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਰੇ 'ਚ ਪੈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਤਾਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਛੱਡਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।' ਆਖਿਰ ਉਹੀ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਡਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀ।

ਉੱਘੇ ਕਾਰਕੁਨ ਸਟੇਨ ਸਵਾਮੀ (84), ਜੋ ਪਾਰਕਿਨਸਨ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਸਨ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹਰ ਵੀ ਕਰੂਰਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਸਪੈਸ਼ਲ 'ਐਂਡਾ ਸੈੱਲ', ਜੋ ਦਰਅਸਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਸੀਹਾ ਚੌਬਰ ਹੈ, ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਖੱਬਾ ਪਾਸਾ ਲਕਵਾਗੁਸਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ। ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਘੜੀਸ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਵੀਲੋ ਚੇਅਰ ਵੀ ਤੌੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੱਸਲੀਆਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਟੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਉੱਪਰ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਰਾਹੀਂ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬੇਬਸ਼ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਲਈ ਮੁਖ਼ਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੱਕੇਰੀਜ਼, ਪਿੱਤੇ ਦੀ ਪੱਥਰੀ, ਪ੍ਰਾਸਟੇਟ ਦੇ ਰੋਗ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਤਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜੀਵਨ-ਬਚਾਉ ਦਵਾਈਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

90 ਵੀਂ ਸਾਲੀ ਅਪਾਹਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਕੌਰਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਪਈ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਤਰਸਦੀ ਮਰ ਗਈ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਹਿ ਸਦਮੇ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਵੀ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਾਈਬਾਬਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਐਂਡਾ ਸੈੱਲ' ਵਿਚ ਤਨਹਾਈ ਕੇਂਦਰ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਆਪਕ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਠੀ। ਕੋਨੋਡਾ ਦੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਉੱਠਿਆ। ਯੂ.ਐਨ. ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਰਗ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਪ 'ਚ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਅਗਸਤ 2023 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ' ਕਰਕੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ 'ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਇਨਪੁੱਟ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਬੇਹੱਦ ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਮਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਮੰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਖ਼ਤਰੀ ਉੱਪਰ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਵਰਗੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜ਼ਹਿਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਈਬਾਬਾ, ਸਟੇਨ ਸਵਾਮੀ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਇਸ ਜਾਨ-ਬੁਲਟ ਲੜਾਈ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁੰਨਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਡੱਕਣ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਘੜੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਬੰਦੀਬਾਦ ਮਾਫ਼ਿਦਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ ਤਾਣੇਬਾਣੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਫ਼ਸਾਉਣ ਲਈ ਭਗਵਾਂ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਆਮ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁਨ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਨਕਲਾਬੀ ਬਦਲਾਉ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਾਫ਼ਿਦਾਈ ਲਹਿਰ ਉੱਪਰ ਕਰੂਰ ਜਬਰ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਸਵੈਨਿਰਣੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕੌਮੀਅਤ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਦਮਨ, ਕਥਿਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਅਤੇ ਸਲਵਾ ਜੁਝੂਮ ਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹੋਟ ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਟੇਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਢੇ ਯੁੱਧ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਪਟਕ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨਬੰਦੀ ਲਈ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼-ਵਿਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨ ਹੋਟ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ-ਰਾਇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। 12 ਸਤੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ। ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਮਈ 2014 'ਚ ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਰਸਤੇ 'ਚੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਈ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ਼ 3 ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰਹੇ। ਸਾਈਬਾਬਾ ਸਮੇਤ ਛੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਉੱਪਰ ਰਾਜਪੁੱਧ ਅਤੇ ਯੂ ਏ ਪੀ ਏ ਵਰਗੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਗਾ ਕੇ ਸਟੇਟ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਛੇੜਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 7 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਸੈਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਸੈਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਕਸਲੀ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਦੇਖੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ 90 ਵੀਂ ਸਾਲੀ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਉਹ ਇਮਾਰੀ ਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਫ਼ਿਦਾਈਆਂ ਦਾ ਬਿਕ-ਟੋਕ, ਸਿਰਕੱਢ ਆਗੂ ਹੈ। 827 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਜੱਜ ਨੇ 11 ਵਾਰ ਸੁਰਜਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜੇਕਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੁੱਜੇਕਟ ਵਿਚ ਜੱਜ ਦੀ ਇਲਚਸਪਸੀ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢੇ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਯੁੱਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹੀ ਡੱਕੇ ਜ਼ਹਿਨੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਬੇਕਸੂਰ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨ ਬੇਹੱਦ ਸੰਗੀਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਆਦਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕੁਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਭਰਮਾਉ ਮਥੇਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਾਫ਼ ਕੇ ਅਵਾਮ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੰਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕ ਬਾਬਲੀਅਤ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਲਾਣੇ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੇ। ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਅਜਿਹੇ 'ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਦਿਮਾਗਾਂ' ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਮਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਨਿਆਂਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਦੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੱਜ ਲੇਇਆ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜਿਸ ਜਜ਼ਬਿਸ਼ ਰਹਿਤ ਬੀ ਏਚ ਨੇ 2022 'ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਤੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਜੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ

ਗੁਪ 'ਚ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਅਗਸਤ 2023 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ' ਕਰਕੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ 'ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਇਨਪੁੱਟ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਬੇਹੱਦ ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਮਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਮੰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਖ਼ਤਰੀ ਉੱਪਰ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਵਰਗੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜ਼ਹਿਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਈਬਾਬਾ, ਸਟੇਨ ਸਵਾਮੀ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਇਸ ਜਾਨ-ਬੁਲਟ ਲੜਾਈ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁੰਨਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਸੈਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਕਸਲੀ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਦੇਖੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ 90 ਵੀਂ ਸਾਲੀ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਉਹ ਇਮਾਰੀ ਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਫ਼ਿਦਾਈਆਂ ਦਾ ਬਿਕ-ਟੋਕ, ਸਿਰਕੱਢ ਆਗੂ ਹੈ। 827 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਜੱਜ ਨੇ 11 ਵਾਰ ਸੁਰਜਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜੇਕਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੁੱਜੇਕਟ ਵਿਚ ਜੱਜ ਦੀ ਇਲਚਸਪਸੀ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢੇ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਯੁੱਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹੀ ਡੱਕੇ ਜ਼ਹਿਨੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਬੇਕਸੂਰ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨ ਬੇਹੱਦ ਸੰਗੀਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਆਦਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕੁਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਭਰਮਾਉ ਮਥੇਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਾਫ਼ ਕੇ ਅਵਾਮ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੰਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕ ਬਾਬਲੀਅਤ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਲਾਣੇ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੇ। ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਅਜਿਹੇ 'ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਦਿਮਾਗਾਂ' ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਮਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਨਿਆਂਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਦੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੱਜ ਲੇਇਆ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜਿਸ ਜਜ਼ਬਿਸ਼ ਰਹਿਤ ਬੀ ਏਚ ਨੇ 2022 'ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਤੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਜੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ

ਗੁਪ 'ਚ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਅਗਸਤ 2023 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ' ਕਰਕੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ 'ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਇਨਪੁੱਟ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਬੇਹੱਦ ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਮਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਮੰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਖ਼ਤਰੀ ਉੱਪਰ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਵਰਗੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜ਼ਹਿਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਈਬਾਬਾ, ਸਟੇਨ ਸਵਾਮੀ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਇਸ ਜਾਨ-ਬੁਲਟ ਲੜਾਈ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁੰਨਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਸੈਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਕਸਲੀ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ ਗੜ੍ਹਚਿਰੋਲੀ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਦੇਖੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ 90 ਵੀਂ ਸਾਲੀ ਅਪਾਹਜ ਹੈ, ਉਹ ਇਮਾਰੀ ਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਫ਼ਿਦਾਈਆਂ ਦਾ ਬਿਕ-ਟੋਕ, ਸਿਰਕੱਢ ਆਗੂ ਹੈ। 827 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਜੱਜ ਨੇ 11 ਵਾਰ ਸੁਰਜਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜੇਕਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੁੱਜੇਕਟ ਵਿਚ ਜੱਜ ਦੀ ਇਲਚਸਪਸੀ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢੇ ਹਕੂਮਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਯੁੱਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹੀ ਡੱਕੇ ਜ਼ਹਿਨੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਬੇਕਸੂਰ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨ ਬੇਹੱਦ ਸੰਗੀਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਆਦਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕੁਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਭਰਮਾਉ ਮਥੇਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਾਫ਼ ਕੇ ਅਵਾਮ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੰਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕ ਬਾਬਲੀਅਤ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਲਾਣੇ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੇ। ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਅਜਿਹੇ 'ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਦਿਮਾਗਾਂ' ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਮਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਨਿਆਂਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਦੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੱਜ ਲੇਇਆ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜਿਸ ਜਜ਼ਬਿਸ਼ ਰਹਿਤ ਬੀ ਏਚ ਨੇ 2022 'ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਤੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਜੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ

ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹੀ ਡੱਕੇ ਜ਼ਹਿਨੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਬੇਕਸੂਰ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨ ਬੇਹੱਦ ਸੰਗੀਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਆਦਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕੁਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਭਰਮਾਉ ਮਥੇਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਾਫ਼ ਕੇ ਅਵਾਮ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੰਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕ ਬਾਬਲੀਅਤ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਲਾਣੇ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੇ। ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਅਜਿਹੇ 'ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਦਿਮਾਗਾਂ' ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਮਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ ਨਿਆਂਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਦੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੱਜ ਲੇਇਆ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਬੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜਿਸ ਜਜ਼ਬਿਸ਼ ਰਹਿਤ ਬੀ ਏਚ ਨੇ 2022 'ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਤੇ ਸਾਈਬਾਬਾ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਜੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ

ਗੁਪ 'ਚ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਅਗਸਤ 2023 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ' ਕਰਕੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ 'ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਇਨਪੁੱਟ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ ਬੇਹੱਦ ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਸੀਵਾਦੀ ਮਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਮੰਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਖ਼ਤਰੀ ਉੱਪਰ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਈਬਾਬਾ ਵਰਗੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜ਼ਹਿਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਾਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਈਬਾਬਾ, ਸਟੇਨ ਸਵਾਮੀ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਇਸ ਜਾਨ-ਬੁਲਟ ਲੜਾਈ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁੰਨਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਬਾਲ ਕੋਨਾ

ਬਾਲ ਕੋਨਾ

ਬਾਲ ਕੋਨਾ

ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਦਿਨ 'ਚ ਦਿਖਦੇ ਹਨ ਤਾਰੇ, ਪਰ ਇਹ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ

ਅਕਸਰ ਹੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਗਤ ਨੂੰ ਆਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਗਤ ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨੇਰਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਮਕਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਸੱਚਦੇ ਹੋਏ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਗਤ ਨੂੰ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਕੀ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰੇ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਰਤਾਰ ਹੋਵੇਗਾ? ਉੱਥੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰੇ ਜਗਦੇ-ਬੁਝਦੇ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ?

ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਹੁੰਚਣ ਨੂੰ ਕੀ ਕਈ-ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਕਦੇ ਸੋਘਣੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵਿਰਲੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। (ਸੋਘਣਾ ਮਤਲਬ ਜਿੱਥੇ ਹਵਾ, ਗੈਸਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਰਲਾ ਮਤਲਬ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਘਣਾ ਘੱਟ ਹੋਵੇ) ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਰਲੇ ਤੋਂ ਸੋਘਣੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਭਿਲੇਖ ਵੱਲ ਭਾਵ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸੋਘਣੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਵਿਰਲੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਭਿਲੇਖ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਭਾਵ ਰਸਤਾ ਬਦਲ ਕੇ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਦੇ ਇਹਦਾ ਕਦੇ ਉਧਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੀ ਅੱਖ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਇਹ ਟੁੱਟ-ਟੁੱਟ ਕੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਤਾਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਗੈਸਾਂ ਹਵਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੈ।